

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

МИСТЕЦЬКИЙ
АРСЕНАЛ
MYSTETSKYI
ARSENAL

ПРОГРАМА

5	ПРОГРАМА ФЕСТИВАЛЮ
41	КОМЕРЦІЙНІ МАЙДАНЧИКИ
47	КУРАТОРСЬКІ ПРОГРАМИ
57	СПЕЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ
63	КОМАНДА ФЕСТИВАЛЮ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

УКРАЇНЬСЬКА
ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

СУСІДСТВО:
ВІДКРИТЕ ПИТАННЯ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

40 РОКІВ ГІП-ГОПУ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

УЯВНІ ТАНЦІ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

ДЗЕРКАЛЬНИЙ
ЛАБІРИНТ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

БІЗНЕС-ВЗАЄМОДІЇ
У ВІДКРИТИХ
СИСТЕМАХ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

IX КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

ХТО Я?
У РОЗМОВІ
З СУСІДАМИ

ГОВОРИТЬ КИЇВ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

МІЖНАРОДНА
ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

У СВОЇЙ ТАРИЛЦІ:
OFF AIR

ПРИБУТТЯ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

ІНТЕРФОРМАТИВНА
ПРОГРАМА
ПРИБУЛЬЦІ

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

IN UTERO

МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

ІХ КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ

ЧУЖІСТЬ
ІНШОГО

**ПРОГРАМА
КНИЖКОВОГО
АРСЕНАЛУ
2019**

ПРОГРАМА КНИЖКОВОГО АРСЕНАЛУ 22-26 ТРАВНЯ 2019

22 ТРАВНЯ 15:00-15:45

Зал «Папір». Презентація нових видань Національного меморіального комплексу Героїв Небесної сотні - Музею Революції Гідності. Учасники: Ігор Пошивайло, Світлана Терейковська, Олена Чебанюк, Оксана Ковальова, Ольга Сало. Модераторка: Вікторія Колеснікова. Організатор: Національний музей Революції Гідності.

15:00-15:45

Зал «Сфера». Дискусія «У дзеркалі не-людей. Інший іншому хто?» Учасники: Світлана Тараторіна, Павло Дерев'янка, Наталія Сліпенко, Вероніка Волинська. Модератор: Олег Сілін. Програма з фантастики «Дзеркальний лабіринт».

15:00-15:45

Зал «УВК». Розмова «Україна й українці в графічному дизайні УРСР і діаспори». Учасники: Лідія Лихач, Марта

Коломиєць, Василь Косів.
Організатор: Родовід.

16:00-16:45

Зал «Екслібрис». Розмова «Близькі та далекі історії українсько-польських гастрономічних взаємин» з істориком Ігорем Лильом. Організатор: *izhakultura*, Польський Інститут у Києві. Спецпрограма Олени Брайченко «У своїй тарілці: off-air».

16:00-16:45

Зал «Папір». Панельна дискусія «Освітня література: український вимір». Учасники: Роман Шиян, Арто Ваахтокарі, Тетяна Харламова, Олександр Афонін, Микола Скиба. Організатор: Міністерство освіти і науки України, Наш час.

16:00-16:45

Зал «Сфера». Дискусія «Переклад як модель співжиття й взаємодії культур» із нагоди завершення видавничого проекту «Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей». Учасники: Володимир Єрмоленко, Олексій Панич, Олег Хома. Модератор: Костянтин Сігов. Організатор: Дух і Літера. Спецпрограма «Чужість іншого» від *Club of creative philosophy*.

16:00-16:45

Вулична сцена. *Kick-off* французько-німецького читацького проекту «Колона Morpica - Litfaßsäule - Colonne Morris». Організатори: *Goethe-Institut*, Французький Інститут в Україні, Німецько-французький культурний фонд.

16:00-16:45

Зал «УВК». Презентація нової айдентики Книжкового Арсеналу. Учасники: Руслан Гордієнко, Лера Гуєвська. Організатори: АТАКА, Мистецький арсенал.

16:00-16:45

Бізнес-сцена. Дискусія «Переоблік книговидання: що варто рахувати?». Учасники: Олександра Коваль, Ірина Батуревич, Юлія Федів, Андрій Биченко. Організатор: Український інститут книги, Читомо.

16:00-16:45

Зал «Pictoric». Відкриття міжнародної виставки ілюстрації «Сусіди». Спеціальна програма *Pictoric*.

16:00-16:45

Музична сцена. Перформанс «Монологи про необов'язкові речі» за новою збіркою Іллі Стронґовського

«Замість поезії».

Учасники: Ілля Стронговський, Катерина Калитко, Остап Сливинський, Лесик Панасюк, Анна Малігон. Режисер: Пьотр Армяновскі.
Кураторська програма Анастасії Гайшенець «Прибульці».

16:00-17:30

Зал «Пролог». Дискусія **«Наукоп: зроблено в Україні».** Учасники: Владислав Кириченко, Наталія Атамась, Олександр Заклецький, Оксана Півень, Юлія Безвершенко. Модератор: Дмитро Сімонов. Організатор: Дні науки.

17:00-17:45

Зал «Екслібрис». Міні-лекція Богдани Романцової про викриття та відкриття **«Арсенал сусідства ідей: кейси літературних запозичень, або хто і звідки що вкрав».** Організатор: *Litosvita.*

17:00-17:45

Зал «Папір». Презентація проекту ЄС **«Підтримка українських бібліотек».** Учасники: Хью Мінг'ареллі, Вікторія Давидова, Людмила Кудіна, Тетяна Дерев'янкіна. Організатор: Представництво ЄС в Україні.

17:00-17:45

Зал «Сфера». Дискусія

«Розрив і суміщення: діялог про модерне, післямодерне і пост-колоніальне в українській культурі».

Учасники: Віталій Чернецький (США), Тамара Гундорова, Григорій Грабович (США). Модератор: Андрій Мокроусов. Організатор: Критика.

17:00-17:45

Зал «Епілог». Дискусія **«Коли кулінарна книга розповідає про історію народу»** з нагоди виходу книги **«Кримськотатарська кухня».** Учасники: Олена Соболева, Олена Старанчук, Гульнара Бекірова, Есма Аджиєва, Рустем Скибін, Олена Брайченко. Модераторка: Марина Гримич. Організатор: *izhakultura.*

17:00 – 17:45

Студія прямого ефіру. Дискусія **«Культура в медіа».** Учасники: Лук'ян Галкін, Євгенія Нестерович, Валентина Клименко. Модераторка: Ірина Славінська. *Кураторська програма Ірини Славінської «Говорить Київ».*

17:00-17:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Взаємодія і партнерство як єдиний шлях до співіснування».** Учасники: Сергій Наздрачов, Наталя Гордійчук, Микола Демченко, Вахтанг Кебуладзе,

Віктор Оксенюк.
Спецпрограма «Бізнес-взаємодія у відкритих системах» [kmbs].

17:00-17:45

Кінозал. Перформанс-квест **«Прокинутися в снах Чубая»**, інспірований збіркою «Відшукування причетного» Грицька Чубая. Автор проекту: Богдан Поліщук. Композитор: Всеволод Сіренко. Організатор: Формация «Впольована при-страсть». *Кураторська програма Анастасії Гайшенець «Прибульці».*

17:00-17:45

Вулична сцена. Презентація проекту **«Ветеранська література на Книжковому Арсеналі».** Учасники: Олеся Островська-Люта, Ірина Фріз, автори ветеранської літератури.

17:00-17:45

Зал «УВК». Презентація книги **«Життя у Слові. Графічна Біографія Рози Ауслендер».** Учасники: Олена Старанчук, Оксана Матійчук, Олег Барасій. Організатори: *Pictoric, Gedankendach.*

18:00-20:00

Кафе Європа. Відкриття фестивалю. Церемонія нагородження переможців конкурсу **«Найкращий книжковий дизайн».**

18:00-19:45

Зал «Сфера». Круглий стіл **«Персона і текст: як писати нову текстологію, нове джерелознавство і нову біографістику»**. Учасники: Григорій Грабович (США), Олександр Зайцев, Олень Федорук, Йоханан Петровський-Штерн (США), Михайло Назаренко, Наталя Яковенко. Модератор: Андрій Мокроусов. Організатор: Критика.

19:00-19:45

Музична сцена. Відкриття виставки **«Обабіч»**. Учасники: Єжи Онух (Польща), Віктор Марущенко, Марк Невілл (Велика Британія), Саша Курмаз, Гвендолін Зассе (Німеччина). Організатори: Мистецький арсенал, ZOIS (Центр східноєвропейських та міжнародних досліджень у Берліні).

19:00-19:45

Зал «Екслібрис». **Розмова з Богданом Задурою** (Польща). Кураторська програма Андрія Бондаря «Хто я? В розмові з сусідами».

19:00-19:45

Бізнес-сцена. «Як постає демократія». Дискусія з нагоди виходу двотомника Френсіса Фукуями

«Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії».

Учасники: Валерій Пекар, Владислав Кириченко. Організатор: Наш формат. Спецпрограма «Бізнес-взаємодія у відкритих системах» [kmbbs].

19:00-19:45

Зал «Фарби». Лекція Марини Гримич **«„Нічого й казати, як у цих умовах здійснювати літературно-творчі плани“: повсякдення мешканців РОЛІТу в 1930-1950-х рр»**.

19:00-19:45

Зал «Папір». Дискусія **«Qirim-Крим-Qrimea. Півострів, що об'єднує»**. Учасники: Лариса Денисенко, Алім Алієв, Катерина Калитко, Сеяре Кокче, Аліє Кенжалієва, Анатолій Дністровий. Організатори: МЦПД, ПРООН, Кримський дім. Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання». Кураторка — Віра Балдинюк.

19:00-19:45

Кінозал. Дискусія **«Пригоди ідей: перше знайомство з філософією»**, приурочена до виходу книжки Тараса Лютого **«Пригоди ідей»**. Учасники: Тарас Лютий, Віталій Терлецький,

Модераторка: Богдана Романцова. Організатор: Темпора. Спецпрограма «Чужість іншого» від Club of creative philosophy.

19:00-19:45

Зал «Пролог». Круглий стіл **«Компетентність книг та періодичних видань про моду сьогодні»** з нагоди публікації книжки Оленки Мартинюк **«Хочу в fashion! Поради інсайдера як працювати в сфері моди»**. Учасниці: Олександра Буринська, Антоніна Латайко. Модераторка: Оленка Мартинюк. Організатор: ArtHuss.

19:00-19:45

Зал «Епілог». Публічне інтерв'ю-перформанс **«Письменник на кушетці»**. Презентація збірки оповідань **«Празька химера»** та **«Слово свого роду»** Євгенії Кононенко за участі авторки. Модераторка: Інна Корнелюк. Організатор: Видавництво Анетти Антоненко.

19:00-19:45

Студія прямого ефіру. Читка радіоп'єси **«Палата №7»** (2 місце конкурсу радіоп'єс «Радіодрама UA/UK»). У ролях: Дмитро Терновий, Ольга Тернова, Олег Короташ, Ірина Мельник та інші голоси

та актори Українського радіо. Координаторка: Світлана Свирідко-Серова. Кураторська програма Трини Славінської «Говорить Київ».

19:00-19:45

Вулична сцена. **Завжди поезія: книжки нових лауреатів літпремії «Смолооскип».** Учасники: Ігор Астапенко, Ігор Мітров, Богуслав Поляк, Олексій Шендрик, Андрій Шийчук. Організатор: Смолооскип.

19:00-19:45

Зал «УВК». Виставка-презентація дослідження «**Українська дитяча ілюстрація від відлиги до незалежності**». Учасники: Павло Гудімов, Поліна Байцим, Олег Грищенко. Платформа «Українська візуальна книга».

19:00-19:45

BARnaSTIYKA. Погода України – Dj Dobryi Bober. Учасник: Владислав Зарічнюк. Організатор: BARnaSTIYKA.

20:00-20:45

Зал «УВК». Обговорення «**Б'є, значить любить: комікс проти домашнього насильства**» з нагоди появи видання «Розквашене яблуко». Учасники: Катерина Сергацкова, Остап Сливинський, Ілля

Стронговський, Лілія Омеляненко. Організатор: Видавництво. Спеціальна програма видання «Vertigo».

20:00-20:45

Вулична сцена. **ZENSHIP.** Перформанс Тані Евансон (Канада). Канадська спеціальна програма. За підтримки Посольства Канади в Україні.

20:00-21:30

Зал «Сфера». Дискусія «**Теорія і практика суспільства: стіни VS мости**». Організатор: Аспен Інститут Київ.

20:00-22:00

Музична сцена. Перформанс «**розділові**». **Поезія / Музика / Візуалізація — знаки взаємодії**. Учасники: Оля Михайлюк, Сергій Жадан, Олексій Ворсоба, Томаш Сікора (Польща), Сергій Пілявець. Організатор: АртПоле. За підтримки програми Culture Bridges.

21:00-21:45

Вулична сцена. Показ фільму «**Дніпро в бетоні**» (1930) у живому музичному супроводі Антона Дегтярьова, R. Seiliog (Велика Британія), за участі Володимира Бабушкіна. Організатор: Національний центр

Олександра Довженка. За підтримки Британської Ради в Україні.

**23 ТРАВНЯ,
ЧЕТВЕР**

10:15-11:45

Зал «УВК». **Портфоліо-ревю за участі арт-директорів видавництва.** Оглядачі: Ілля Стронговський, Оксана Гаджій, Наталія Коваль, Ярина Вінницька. Організатор: Ілюстрактор.

11:00-11:45

Зал «Екслібрис». Розмова «**Українська чеська кухня та сучасний світ чеської гастрономічної книги**». Учасники: Сергій Коваленко, Юрій Семенов, Петро Мідянка. Організатор: *izhakultura*, Чеський центр. Спецпрограма *Олени Брайченко «У своїй тарілці: off-air»*.

11:00-11:45

Зал «Папір». Презентація книжки «**Гетьман Іван Мазепа та його доба**». Учасники: Ніна Прибєга, Сергій Павленко, Сергій Поночовний, Валерій Томазов. Організатор: Мистецтво.

11:00-11:45

Зал «Сфера». Презентація книжкової премії «**Еспресо. Вибір читачів 2019**».

Учасники: Микола Типусяк, Сергій Руденко, Святослав Померанцев, Олег Рибалко, Анастасія Лавренішина. Організатор: Еспресо.

11:00-11:45

Зал «Епілог». Презентація мистецького альбому **«Українська ікона.**

Слобода Борисівка кінця ХІХ — початку ХХ століть». Учасники: Петро Гончар, ієродиякон Януарій (Гончар), Тетяна Пошивайло, В'ячеслав Шуліка, Павло Сачек. Організатор: Музей Івана Гончара.

11:00-12:45

Кафе Європа. Історична дискусія **«Швейцарсько-українська зустріч».** Учасники: Андреас Каппелер, Фрітоф Беньямін Шенк, Ева Медер (Швейцарія); Ірина Матяш, Олександр Галенко, Лілія Білоусова. Організатор: Посольство Швейцарії в Україні.

11:00-11:45

Бізнес-сцена. Розмова **«Створення книжкового клубу - простору для обміну ідеями та знаннями».** Учасники: Дмитро Лаппо. Організатори: *EVO, kniga.biz.ua.*

11:00-14:00

Зал «Pictoric». Майстер-клас з ілюстрації **«Внутрішнє дитя»**

від *BOICUT* (Австрія). За підтримки Австрійського культурного форуму у Києві. За попередньою реєстрацією. *Спеціальна програма Pictoric.*

12:00-12:45

Бізнес-сцена. **Перекладацький сніданок із Богданом Задурою (Польща).** Модератор: Остап Сливинський. Організатор: ЛітЛаб Мистецького арсеналу.

12:00-12:45

Зал «Екслібрис». Розмова **«У дзеркалі перекладів та едіцій: Україна — Словаччина».** Учасники: Радослав Пассія (Словаччина), Петер Міхалік (Словаччина), Роксана Харчук, Дмитро Єсипенко. Організатори: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ, Інститут словацької літератури САН.

12:00-12:45

Зал «Папір». Інтелектуальні читання **«Світ розглянутий по частинах»** про людину та світ в універсальному баченні. До 80-річчя мислителя, письменника Валерія Шевчука. Учасники: Валерій Шевчук, Вадим Скуратівський, Раїса Мовчан, Богдан Горинь, Тарас Компаніченко. Організатор: Кліо.

12:00-12:45

Студія прямого ефіру.

Дискусія **«Радіодрама — що це і як це працює?»** Ведуча та модераторка Наталя Грабченко, говорять Нелля Даниленко, Ганна Веселовська, Оксана Щур. *Кураторська програма Ірини Славінської «Говорить Київ».*

12:00-12:45

Зал «Епілог». Презентація видавничого проекту **«Дім Химер»** за участі засновників видавництва та авторів. Учасники: Вікторія Гранецька, Поліна Кулакова, Тіна Гальянова, Павло Дерев'янка, Ксенія Циганчук, Сергій Рибницький. Організатор: Дім Химер.

12:00-13:45

Зал «Сфера». **Презентація іноземних новинок фантастики.** Учасники: Олексій Антомонов, Богдан Стасюк, Ольга Любарська, Ілля Стронговський, Олесь Петік, Марія Пухлій. Модератор: Олег Сілін. *Програма з фантастики «Дзеркальний лабіринт».*

13:00-13:45

Кафе «Європа». Дискусія **«Премії та рейтинги в дитячій літературі: світовий досвід та український концепт. Презентація колекції *IBBY Honour List*».** Учасники: Ліз Пейдж (Швейцарія), Анна Третяк, Алла Гордієнко,

Наталія Гажаман, Юлія Мурашова. Модератор: Валентина Вздольська. Організатор: Книжковий Арсенал, за підтримки Посольства Швейцарії в Україні.

13:00-13:45

Кінозал. Лекція-презентація **«Експурсія Києвом 1920-х років»**.

Учасники: Сергій Білокінь, Ігор Гирич, Віктор Вечерський. Організатор: видавець Олександр Савчук.

13:00-13:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Жінки у видавничій сфері України та Німеччини»**. Учасники:

Зоя Бек (Німеччина), Мар'яна Савка, Ольга Погинайко. Організатор: Франкфуртський книжковий ярмарок, за підтримки Фондації Курта Вольфа.

13:00-13:45

Зал «Епілог». Презентація повного українського перекладу **«Шерлока Голмса»** Артура Конан Дойла. Учасники: Володимир Панченко, Іван Малкович. Організатор: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.

13:00-13:45

Вулична сцена. Дискусія **«Світло в темряві: наукове мислення як поштовх для суспільства»** з нагоди виходу книжок **«Наука для**

душі. Нотатки раціоналіста» Річарда Докінза та **«Просвітництво сьогодні»**

Стівена Пінкера. Учасники: Антон Сененко, Юлія Безвершенко, Ілля Філіпов, Наталія Шульга. Організатор: Наш Формат. Спецпрограма науково-популярного журналу «Куншт».

13.00-13.45

Зал «УВК». Зустріч-дискусія з приводу виходу книг **«Привид свободи»** та **«Політ»**.

Учасники: Володимир Будніков, Влада Ралко, Юрій Сташків, Павло Гудімов. Організатор: Червоне. Чорне.

13:00-13:45

Зал «Пролог». Дискусія про роль і місію публічної бібліотеки в Україні **«Бібліотека – це ми»**.

Учасники: Жанна Кадирова, Вова Вороньов, Маша Гаврилюк, Діана Попова, Андрій Бражник. Модераторка: Вероніка Селега. Організатор: Бібліотека майбутнього.

13:00-14:45

Зал «Папір». Дискусія **«Ідентичності після конфліктів»**. Учасниці: Констанція Сотеріу (Кіпр), Лія Достлева. Модераторка: Євгенія Нестерович. За підтримки Грецького фонду культури. Фокус-тема **«Сусідство: від-**

крите питання». Кураторка — Віра Балдинюк.

14:00-14:45

Кінозал. **poetic transformation**.

Мультидисциплінарний перформанс Мо Кларк (Канада). Канадська спеціальна програма. За підтримки Посольства Канади в Україні.

14:00-14:45

Бізнес-сцена. Фінал конкурсу **Munken Story**. Церемонія нагородження переможців. Учасники: Мачей Кадзішевські, Андрій Мартиненко, Вікторія Степаненко. Організатор: представництво Arctic Paper в Україні.

14:00-14:45

Вулична сцена. Дискусія вченого та інопланетянина **«Що ми розкажемо про нас позаземним цивілізаціям?»** Учасники: Дар'я Добричева, команда «Куншт». Спецпрограма науково-популярного журналу «Куншт».

14:00-14:45

Зал «УВК». Лекція історикіні мистецтв Поліни Байцим **«Визначення соцреалізму»**. Платформа «Українська візуальна книга».

14:00-14:45

Зал «Пролог». Дискусія **«Книжки без обме-**

жень». Учасники: Олена Осмоловська, Євгенія Пірог, Юлія Єременко, Анастасія Литовченко, Ніна Салій. Організатор: Українська бібліотечна асоціація, Видавничий центр 12, Ранок.

15:00-15:45

Кафе Європа. Розмова «Перекладач як медіатор між культурами». Учасники: Анна Хромова (Ізраїль), Ростислав Нємцев (Канада). Модератор: Остап Сливинський. *Канадська спеціальна програма.* За підтримки Посольства Ізраїлю в Україні та Посольства Канади в Україні.

15:00-15:45

Зал «Екслібрис». **Сучасна новозеландська література: яка вона?** Учасники: Сері Барфорд, Бріар Вудз.

15:00-15:45

Зал «Папір». **Дискусія про літературу переживання «незагоєних ран» воєнних конфліктів.** Учасники: Андрій Мартиненко, Артур Юркевич, Малхаз Джаджанідзе, Теймураз Нішніанідзе. Організатор: Темпора.

15:00-15:45

Зал «Сфера». Дискусія про основи креативного державного брендингу **«Знайомтеся, Україна: що розпо-**

вісти міжнародний спільноті» з презентацією мультимедійного проекту **«Книга-мандрівка. Україна».** Учасники: Світлана Павелецька, Юлія Курова, Артем Біденко, Олександра Коваль, Богдан Логвиненко. Організатор: #книголав.

15:00-15:45

Бізнес-сцена. Розмова «Психологія конфлікту: життя, перекреслене лінією зіткнення». Учасники події: Юлія Паскевська, Софія Резнік, Олександр Власенко. Організатор: Міжнародний Комітет Червоного Хреста в Україні.

15:00-15:45

Зал «Епілог». Лекція-дискусія Ірини Ігнатенко **«Сприйняття дітей з інвалідністю у традиційній культурі українців».** Учасники: Ірина Ігнатенко, Олена Осмоловська. Організатор: Видавничий центр 12.

15:00-15:45

Вулична сцена. Поетичні читання **«Життя в антитентурі та штрихування небес».** Учасники: Антон Полунін, Олександра Шевченко, Іван Кулінський. Організатор: проект «Анти-видавництво».

15:00-15:45

Зал «УВК». **Презентація каталогу творчості Юрія Коваля,** присвяченого антропоцентричній художній практиці. Учасники: Юрій Коваль, Михайло Василенко, Наталія Маценко, Юлія Островська. Організатор: Sky Art Foundation.

15:00-15:45

Зал «Пролог». Розмова **«Портрет митця середнього віку: “прірва” між кар’єрою і творчістю»** довкола роману «Б-52» Анатолія Дністрового. Учасники: Анатолій Дністровий, Ростислав Семків, Павло Коробчук. Організатор: ВД «Академія».

15:00-16:30

Кінозал. Показ фільму Громадського телебачення **«Бєбісітери президента»** та дискусія на тему **«Чому молоді не заходять політика?»** за участі авторів і героїв фільму. Організатор: Громадське телебачення.

16:00-16:45

Кафе Європа. Презентація книги Мирослава Шкандрія (Канада) **«Євреї в українській літературі. Зображення та ідентичність»** за участі автора. Організатор: Дух і Літера.

16:00-16:45

Зал «Екслібрис». Дискусія
«Інша Україна: якими ми себе бачимо?»

Учасники: Артем Чапай, Олеся Яремчук, Катерина Сергацкова.

Модератор: Максим Буткевич. Організатор: Видавництво 21. *Фокус-тема «Сусідство: від-крите питання».* Кураторка — Віра Балдинюк.

16:00-16:45

Зал «Папір». Презентація збірника оповідей і документів **«Книга свідчень: анатомія кримської окупації»**

за редакції Анни Андріївської та Олени Халімон. Учасники: Анна Андріївська, Олена Халімон. Модератор: Андрій Мокроусов. Організатор: Критика.

16:00-16:45

Зал «Сфера». Фоззі. Нова книжка **«Чес для приезжих»**. Завершення «євпаторійського циклу». Час. Музика. Література. Життя. Учасники: Фоззі, Дмитро Терешков, Поліна Лаврова. Організатор: *Laurus*.

16:00-16:45

Зал «Пролог». Подіумна дискусія **«Під берлом Марса: з нагоди 10-ліття одного проекту видання мілітарної літератури»**. Учасники: Олександр

Дедик, Михайло Слобо-
дянюк, Ярослав Тин-
ченко, Михайло Коваль-
чук. Модератор: Олег
Фешовець. Організатор:
Астролябія.

16:00-16:45

Вулична сцена. Пре-
зентація поетичної
збірки Івана Семесюка
«Серце апачі». Учас-
ники: Іван Семесюк,
Артем Полежака, Бог-
дан Буткевич, Андрій
Гончарук, Дмитро
Савченко. Організатор:
Люта справа, Залізний
тато.

16:00-16:45

Зал «УВК». Зустріч з
ілюстратором **BOICUT**
(Австрія). За підтримки
Австрійського культур-
ного форуму в Києві.
*Спеціальна програма
Pictoric.*

17:00-17:45

Кафе Європа. **Розмова
проф. Гвендолін
Зассе (ZOiS)** з курато-
ром та художниками
проекту «Обабіч».
Учасники: Єжи Онух
(Польща), Марк Невілл
(Велика Британія),
Віктор Марущенко.
Модераторка: Гвендо-
лін Зассе (Німеччина).
Організатор: Мистець-
кий арсенал.

17:00-17:45

Зал «Екслібрис». Диску-
сія-презентація **«Укра-
їнсько-російські
історико-політичні
взаємини: європей-**

ський кут зору»

з нагоди виходу книжки
Андреаса Каппелера
«Нерівні брати».
Учасники: Андреас
Каппелер (Австрія),
Ігор Жалоба, Ульф
Хаусбрандт (Австрія),
Кирило Галушко.
Організатор: Книги ХХІ,
за підтримки Австрій-
ського культурного
форуму в Києві.

17:00-17:45

Зал «Фарби». Розмова
**«Філософія у літера-
турі, література як
філософія»** з нагоди
виходу двотомного
видання творів Костян-
тина Москальця **«Зірка
на ім'я Марія. Вибрана
проза»**, **«Стежачи за
текстом. Вибрана
критика та есеїстика»**.
Учасники: Костянтин
Москалець, Євгеній
Стасіневич. Органі-
затор: Видавництво
Старого Лева.

17:00-17:45

Зал «Папір». Публічна
розмова **«Чи в одному
ми вимірі?»**. Учасники:
Маргарита Довгань,
Олег Скнар, Ігор Гордій-
чук, Леонід Остальцев,
Олександр Ткаченко.
Організатор: Кліо.

17:00-17:45

«Кінозал». Презентація
проекту **«Бібліотека
класичної світової
наукової думки»**. Учас-
ники: Вахтанг Кебу-
ладзе, Ігор Карівець,

Наталія Вяткіна, Олександр Красовицький, Олег Хома.
Організатори: Фоліо.
Спецпрограма «Чужість іншого» від Club of creative philosophy.

17:00-17:45

Зал «Сфера». Зустріч із автором книжки **«Маленька книга хюге. Як жити добре по-данськи»** Міком Вікінгом. Учасники: Майк Вікінг (Данія). Організатор: Клуб Сімейного Дозвілля.

17:00-17:45

Бізнес-сцена. Спільна презентація спецпроєкту **«Книга. Ідея. Успіх. Де знаходять і як реалізують найкращі бізнес-ідеї»**. Учасники: Володимир Чеповий, Іван Богдан. Організатори: Журнал «Бізнес», Yakaboo. *Спецпрограма «Бізнес-взаємодія у відкритих системах» [kmbis].*

17:00-17:45

Зал «Пролог». Дискусія про архітектуру в Україні **«пост-, нео- чи анти-?»** з нагоди виходу видань **«Balcony Chic» та «Soviet Modernism. Brutalism. Post-Modernism»**. Учасники: Євгенія Губкіна, Олексій Биков, Олександр Бурлака. Модераторка: Євгенія Моляр. Організатор: Основи.

17:00-17:45

Вулична сцена. Лекція **«Трансжанрове кунг-фу пантонального гіп-гопу»** Люби Морозової. Кураторська програма **«40 років гіп-гопу»**.

17:00-17:45

Зал «УВК». Дискусія **«Шедеври українського мистецтва: форма і формат популяризації»**. Учасниці: Діана Клочко, Катерина Лебедева, Олена Михайловська. Модераторка: Анастасія Платонова. Організатор: ArtHuss.

17:00-17:45

Зал «Епілог». Презентація книги **«#стокгольм. Бери або плати»**. Учасники: Сергій Набок, Ксенія Букшина, Вячеслав Пілунський. Організатор: *Havas Ukraine*, Федерація роботодавців нафтогазової промисловості.

18:00-18:45

Кафе Європа. Розмова **«Як соціальні та політичні зміни впливають на книжкову індустрію?»** Учасники: Олесь Островська-Люта, Тобіас Фосс (Німеччина). Модераторка: Оксана Щур. Організатор: Мистецький арсенал, Франкфуртський книжковий ярмарок у партнерстві

з *German Stories*.

18.00-18.45

Зал «Фарби». Дискусія **«Голоси покоління, перепрочитання канонів»**. Учасники: Богдан Задура (Польща), Олена Галета, Катерина Калитко, Ростислав Немцев (Канада). Модераторка: Віра Балдинюк. Переклад: Олена Шеремет. *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання»*. Кураторка — Віра Балдинюк. За підтримки Посольства Канади в Україні.

18:00-18:45

Зал «Екслібрис». Діалог **«Жіноча версія «Фауста»»** Реґули Венске (Німеччина) та Наталки Сняданко. Організатор: Український ПЕН.

18:00-18:45

Зал «Папір». Дискусія **«Книги і подорожі: розмова про натхнення, книги, великі історії та мрії, що збуваються»**. Учасники: Маркіян Прохасько, Катерина Кобилянська, Валентин Колонтай, Ярина Саєнко, Яна Жадан, Христина Скрипка, Анна Горкун, Ірина Пастухова, Анастасія Стеценко. Модераторки: Ольга Орехова, Дарина Мірошниченко. Організатор: *Aeroplan*.

18:00-18:45

Зал «Сфера». Презентація книги **«Визволення тварин»**. Учасники: Олександр Тодорчук, Ірина Осадчук, Пітер Сінґер (скайпом), Пес Ганді. Організатор: *Pabulum*.

18:00-18:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Як подружити книговидання та VR/AR?»**. Учасники: Сергій Полежака, Тамара Тачинська, Олександр Ситніков, Катерина Котвицька. Організатор: *New Cave Media*.

18:00-18:45

Студія прямого ефіру. **Радіо нашої тахікардії**. Спеціальний ефір програми «Поезія на радіо Культура». Учасники: Катерина Калитко, Мар'яна Савка, Римма Зюбіна. Координаторки: Олена Гусейнова, Ольга Головецька. *Кураторська програма Ірини Славінської «Говорить Київ»*.

18:00-18:45

Музична сцена. Перформанс **«ТРЦ»** Кристини Шишкарьової та *Totem Young Ensemble* з нагоди публікації однойменної книжки Олександра Михеда та розмова «Поезія як нон-фікшн». Модераторка: Ганна Улюра. За партнерства

Платформи сучасного танцю. *Кураторська програма Анастасії Гайшенець «Прибульці»*.

18:00-18:45

Вулична сцена. Презентація книги Джеральда Даррелла **«Птахи, звірі та родичі»**. Учасники: Олександр Заклецький, Мариса Рудська, Юлія Красиленко, представники Британської Ради, посольств Великої Британії та Греції, Антон Сененко. Організатор: НК-Богдан. *Спецпрограма науково-популярного журналу «Куншт»*.

18:00-18:45

Зал «УВК». Лекція **«Занурення: від дослідження до з'яви книжки»** творчої майстерні «Аґрафка» (Романа Романишин, Андрій Лесів). Організатор: Мистецький арсенал, Видавництво Старого Лева.

18:00-19:45

Кінозал. Показ фільму **«Анатомія гумору» (Anatomie gagu)** на основі однойменного есею Вацлава Гавела з елементами дискусії про гумор і сатиру в чеському мистецтві. Режисер: Йозеф Абрам. Учасники: Ірина Забіяка, Ростислав Семків. Організатор: Чеський центр.

18:00-19:45

Читальний зал. Науковий мікролекторій **«„Наука Дискосвіту“: не так про Дискосвіт»** за участі генетика Ксенії Гулак / **«Жива математика: книжки, що змінюють життя»** за участі математика Ірини Єгорченко / **«Про комах і людей. Історія Яна Ларрі»** за участі фізіолога Олексія Болдирєва. Організатор: Дні науки.

19:00-19:45

Кафе Європа. Розмова **«Переклад як мова Європи. Пригоди Європейського словника філософій»**. Учасники: Барбара Кассен (Франція), Костянтин Сігов. Організатор: Дух і Літера, за підтримки Французького Інституту в Україні.

19:00-19:45

Зал «Екслібрис». Розмова **«Поетичні читання: на вимогу публіки?»**. Учасники: Томас Вольфарт (Німеччина), Бас Квакман (Нідерланди). Модератор: Оксана Щур. Організатор: Мистецький арсенал за підтримки Посольства Німеччини в Україні та Посольства Нідерландів в Україні.

19:00-19:45

Зал «Фарби». Презентація книжки **Чоловіки**

про фемінізм: як дійти до рівності».

Учасники: Майкл Кімел (США), Майкл Кауфман (Канада), Роман Вінтонів, Тамара Марценюк та інші. Організатор: #книголав. Канадська спеціальна програма.

19:00-19:45

Зал «Папір». Презентація каталогу **«ВУФКУ»**.

Lost&Found». Учасники: Олексій Нікітін, Ірина Цілик, Олександр Ірванець, Анна Онуфрієнко. Організатор: Довженко-Центр.

19:00-19:45

Зал «Сфера». **Презентація рейтингу найуспішніших українських письменників від журналу «Фокус»**. Ведучий — головний редактор видання Євген Гордейчик. Організатор: Фокус.

19:00-19:45

Зал «Пролог». Лекція **«По ту сторону океану: літературні зв'язки між Україною та Латинською Америкою»**. Учасники: Анабель Сотело Рамірес, Ольга Здір, Марина Марчук. Організатор: Макондо.

19:00-19:45

Бізнес-сцена. Розмова про відповідальний глобалізм і сталий розвиток у межах презентації книги **«Come On! Капіталізм, недалеко-**

глядність, населення і руйнування планети». Учасники: Віктор Галасюк, скайп-зв'язок з авторами книжки. Організатор: Саміт-Книга. Спецпрограма **«Бізнес-взаємодія у відкритих системах»** [kmb].

19:00-19:45

Вулична сцена. Презентація двотомника вибраних творів **«Фонетика тиші»** Івана Андрусяка за участі автора. Учасниця: Ганна Осадко. Організатор: НК-Богдан.

19:00-19:45

Зал «УВК». Діалоги в межах презентації книжок **«Український авангард у міжнародному контексті»**. Учасники: Жан-Клод Маркаде (Франція), Крістіна Лоддер (Велика Британія), Валентина Клименко, Тетяна Філевська. Модератори: Лідія Лихач, Ярина Цимбал. Організатор: Родовід.

19:00-19:45

BARnaSTIYKA. Концерт-імпровізація Ghost Cities / саксофон, синтезатор, ефекти. Учасник: Микола Лебедь. Організатор: BARnaSTIYKA.

20:00-20:45

Зал «Екслібрис». Розмова з **Миколаєм Гринбергом та Миколаєм**

Тшаскою – учасниками творчого дуету «Рейвах» (Польща). За підтримки Польського інституту в Києві. *Кураторська програма Андрія Бондаря «Хто я? В розмові з сусідами»*.

20:00-20:45

Бізнес-сцена. Дискусія за участі випускників **kmb «Творення України: сильні особистості та складні рішення»**. Презентація двотомника Валерія Шевчука **«Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення XVI-XVIII ст.»** Учасники: Андрій Мельник, Микола Сушко, Кирило Каченцев. Спецпрограма **«Бізнес-взаємодія у відкритих системах»** [kmb].

20:00-20:45

Зал «Фарби». Публічна розмова **«„Я“ в дзеркалі сусідніх літератур»**. Учасники: Ростислав Семків, Євгеній Стасіневич, Богдана Романцова. Організатор: Litosvita.

20:00-21:30

Зал «Сфера». Презентація першої українсько-кримськотатарської антології **«Кримський Інжир»** та читання текстів авторів. Учасники: Андрій Курков, Мар'яна Савка, Алім Алієв, Анастасія

Левкова, Бекір Мамут, Катерина Калитко, Джемиле Сулейманова та автори-фіналісти конкурсу «Кримський Інжир». Організатор: Кримський Дім.

20:00-20:45

Кінозал. Дискусія «Поетичний перформанс в Україні: Хто? Для кого? Навіщо?» Учасники й учасниці: Федір Александрович, Олена Герасим'юк, Дмитро Казаков, Олена Романенко. Модераторка: Дарина Гладун.

20:00-20:45

Вулична сцена. Поетичні читання Сері Барфорд та Бріар Вудз (Нова Зеландія).

20:00-20:45

Зал «УВК». Презентація радикального феміністичного коміксу «Заборонений плід». Учасники: Анна Топиліна, Лілія Омеляненко, Світлана Самохіна, Ілля Стронговський. Організатор: Видавництво. *Спеціальна програма видання «Vertigo».*

20:00-21:00

Музична сцена. Музично-театральний перформанс за мотивами твору Девіда Ленґа *The little match girl passion*. Вокальний ансамбль *Alter Ratio*. Режисер: Дмитро

Костюминський. *Кура-торська програма Люби Морозової «Уявні танці».*

21:00-21:45

Вулична сцена. Музично-поетичний перформанс дуету «Рейвах» (Польща). Кураторська програма Андрія Бондаря «Хто я? В розмові з сусідами».

**24 ТРАВНЯ,
П'ЯТНИЦЯ**

10:15-10:45

Зал «УВК». Воркшоп Євгенії Гайдамаки «Humanizing Digital Art: як поєднати традиційні і цифрові техніки». Організатор: Wacom.

10:15-11:45

Зал «Сфера». Жива бібліотека «Історії біженців». Учасники: Крістіан Густед (Данія), Кадер Абдула (Нідерланди), Ліз Пейдж (Швейцарія), Кім Тхюї (Канада), Ларрі Трамбле (Канада) та ін. Організатор: Агентство ООН у справах біженців в Україні та Посольство Данії в Україні. За підтримки Посольства Канади в Україні

11:00-11:45

Зал «Екслібрис». Розмова «Французька кулінарна традиція в Україні: історія та

сьогодення»

з істориком Оленою Пивоваренко та рестораторкою Наталією Невядомською. Організатор: *izhakultura*, Французький Інститут в Україні. *Спецпрограма Олени Брайтченко «У своїй тарілці: off-air».*

11:00-11:45

Зал «Папір». Дискусія «Репортажна карта світу: де на ній ми». Учасники: Олег Криштопа, Марія Титаренко, Єлизавета Гончарова. Організатори: конкурс художнього репортажу ім. Майка Йогансена «Самовидець», ЛітАкцент, Темпора.

11:00-11:45

Зал «Епілог». Презентація видавничого проекту «Культурна дипломатія Симона Петлюри: місія Капели Олександра Кошиця й світова прем'єра „Щедрика“». Учасники: Тіна Пересунько, Ігор Гирич, Наталія Маковська, Ганна Гопко, Наталія Мусянко, Надія Поночовна. Організатор: ВД Артек.

11:00-11:45

Зал «УВК». Розмова-дискусія про комікс «Зрозуміти комікси» Скотта Маклауда. Учасники: Михайло Назаренко, Ярослава

Стріха. Модераторка: Богдана Романцова. Організатор: Рідна мова. *Спеціальна програма видання Vertigo.*

11:00-11:45

Вулична сцена. Поетично-музичне прокидання з гуртом «Тільки світло» **«Тссс... Близькість»**. Учасники: Елла Євтушенко, Богдан Олег Горобчук, Дмитро Лазуткін, Оксана Гаджій, Іванка Світляр, Ірина Сажинська. Музиканти: Марина Петрик, Мирослав Семенчук, Кирило Івашин, Юрій Шакалов, Олександр Дорошенко. Організатор: Мистецьке об'єднання «Щогла».

11:00-12:45

Кафе Європа. Круглий стіл **«Книжкова сфера у міжнародній площині: інтеграція ринків, інтеграція культур»**. Канадська спеціальна програма. За підтримки Посольства Канади в Україні.

11:00-12:45

Бізнес-сцена. **Перекладацький сніданок із Анною Хромовою**. Модератор: Остап Сливинський. Організатор: ЛітЛаб Мистецького арсеналу, за підтримки Посольства Ізраїлю в Україні.

11:00-14:00

Зал «Pictoric». Майстер-

клас з ілюстрації **«Граптографія і ілюстрація»** від Катрін Штангль (Німеччина). За підтримки Посольства Німеччини в Україні. За попередньою реєстрацією. Спеціальна програма *Pictoric*.

12:00-12:45

Зал «Екслібрис». Панель **«Півострів страху: права людини в умовах окупації Криму»**. Учасники: Ольга Скрипник, Дар'я Свиридова, Тетяна Печончик, Сергій Заєць, Олександра Матвійчук, Ірина Сєдова. Організатор: ГО Кримська правозахисна група.

12:00-12:45

Зал «Папір». Розмова **«Служитель семи муз Святослав Гординський: історія довгого повернення»** довкола двокнижжя Богдана Гориня **«Святослав Гординський на тлі доби»**. Учасники: Богдан Горинь, Михайло Слабошпицький. Організатор: Ярославів Вал.

12:00-12:45

Зал «Сфера». Презентація **українських новинок фантастики**. Учасники: Ігор Сілівра, Наталія Матолінець, Ірина Грабовська, Наталка Ліщинська, Любов Базь. Модераторка: Альона Савінова. *Програма з фантастики*

«Дзеркальний лабіринт».

12:00-12:45

Кінозал. Дискусія **«Кастанеда: духовний шарлатан чи геніальний антрополог і візіонер?»** Учасники: Вахтанг Кебуладзе, Тарас Лютий, Флорій Бацевич. Модератор: Юрій Прохасько. Організатор: *Terra Incognita*. Спецпрограма *«Чужість іншого» від Club of creative philosophy.*

12:00-12:45

Зал «Епілог». Презентація книжки **«Червона сукня моєї тітоньки»** – історія хвороби, любові до життя, чесності та надії. Учасники: Таїс Золотковська, Ірма Вітовська, Маргарита Вінклер. Організатор: Моноліт.

12:00-12:45

Вулична сцена. Перформанс-подорож **«Лінія»**. Учасники: Катерина Гладка, Олександр Завара, Костянтин Бушинський, Олександр Морозова.

12:00-12:45

Зал «УВК». Розмова **«Література в кутку або як створити недоречний артефакт»** з нагоди виходу артку **«Трикутна книжка»**. Учасники: Ігор Гусєв, Євген Деменок, Поль Гранек. Організатор: *Arthuss*.

13:00-13:45

Кафе Європа. Презентація українського перекладу книжки Ларрі Трамбле **«Помаранчевий сад»**. Учасники: Ларрі Трамбле (Канада), Ростислав Немцев (Канада). Модераторка: Ганна Улюра. *Канадська спеціальна програма. За підтримки Посольства Канади в Україні.*

13:00-13:45

Зал «Екслібрис». **«200 років українському даосизму»** – презентація першого українського перекладу Джвандзи. Учасники: Світлана Призинчук, Марта Логвин, Ігор Козловський. Організатор: Сафран.

13:00-13:45

Зал «Папір». Презентація книжки Петра Мідянки **«Стовп у центрі Європи»** за участі автора. Учасники: Костянтин Дорошенко, Галина Любич. Організатор: *Laurus*.

13:00-13:45

Зал «Сфера». Розмова про сторі-панк **«Вітражі про інших нас»**. Учасники: Ярина Каторож, Макс Гах, Тіна Гальянова, Вікторія Гранецька, Світлана Тараторіна, Євген Лір. Модератор: Олег Сілін. *Програма з фантастики «Дзеркальний лабіринт».*

13:00-13:45

Кінозал. Презентація мультимедійного проекту **«Джакомо Джойс»** Джеймса Джойса. Учасники: Олександр Проценко, Роман Малиновський. Організатор: Цивілізація.

13:00-13:45

Зал «Роліт / Сусіди». **Кураторська експерсія виставкою.**

13:00-13:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Як видавцеві працювати з програмою „Креативна Європа“?»** Учасники: Пол Енгельс (Велика Британія), Діана Воланд (Італія). Організатор: Національне Бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні.

13:00-13:45

Зал «Пролог». Дискусія **«Заговорити після мовчання: драма чи триумф повернення»** довкола книжок Світлани Короненко **«Вірші з осені»**, **«Дебора»** і **«Містерії»**. Учасники: Світлана Короненко, Микола Жулинський, Павло Гриценко. Організатор: Ярослав Вал.

13:00-13:45

Вулична сцена. Наук-поп дискусія **«Як працює мозок генія?»** з нагоди презентації книги **«Ейнштейн. Біографія»**.

Учасники: Віктор Досенко, Юлія Білоус. Організатор: Наш Формат. *Спецпрограма науково-популярного журналу «Куншт».*

13.00-13.45

Зал «УВК». **Public talking з ілюстраторами.** Учасники: Ілля Угнівенко, Поліна Дорошенко, Романа Рубан, Любов Малигіна. Організатор: *Nebo BookLab Publishing*.

14:00-14:45

Зал «Екслібрис». **«Львів'янка за власним вибором: Галина Гурська — постать української культурної спадщини»** в межах презентації першого перекладу українською творів письменниці **«Прокоролевича Готфріда, лицаря Різдваної Зорі: вибрані твори»**. Учасники: Андрій Павлишин, Оля Гнатюк, Ольга Хамедова, Юлія Орел. Модераторка: Наталія Бельченко. Організатор: Знання.

14:00-14:45

Зал «Папір». Презентація книги Ірини Виртосу **«Кримський альбом: історії правозахисників»**. Учасники: Ірина Виртосу, Тетяна Печончик, Валерія Мезенцева. Організатор: Центр прав людини ZMINA.

14:00-14:45

Зал «Сфера». Презентація-читання Любка Дереша та Ігоря Астапенка **«Метод Сократа»**. Учасники: Любо Дереш, Ігор Астапенко, Інна Корнелюк. Організатор: Видавництво Анетти Антоненко.

14:00-14:45

Кінозал. Дискусія **«Ціна істини. Чи можна продавати ідеї?»** з нагоди виходу книги Марселя Енаффа **«Ціна істини. Дарунок, гроші, філософія»**. Учасники: Олексій Панич, Євген Бистрицький, Сергій Пролеєв. Модератор: Костянтин Сігов. Організатор: Дух і Літера. Спецпрограма *«Чужість іншого»* від *Club of creative philosophy*.

14:00-14:45

Зал «Епілог». Презентація нового роману Володимир Ешкілева **«Унія»**. Учасники: Володимир Ешкілев, Олександр Красовицький. Організатор: Фоліо.

14:00-14:45

Вулична сцена. **Поетичні читання** Вальжини Морт (Білорусь-США) і Лесика Панасюка.

14.00-14.45

Зал «УВК». Дискусія-лекторій **«Комікс-видавництво своїми**

руками». Учасники: Дмитро Данилюк, Ярослав Мішенів, Ілля Стронґовський. Модераторка: Олександра Ринк. Спеціальна програма видання *Vertigo*.

15:00-15:45

Кафе Європа. Презентація українського видання книги спогадів Грейс Кеннан (США) **«Дочка холодної війни»**. Організатор: Посольство США в Україні.

15:00-15:45

Зал «Екслібрис». Українсько-словенський діалог **«Культура і колективна пам'ять: приватно та офіційно»** Алеша Штеґера (Словенія), автора книжки **«Прощення»**, та Юрія Андруховича. Модераторка: Мар'яна Савка. Організатор: Видавництво Старого Лева.

15:00-15:45

Зал «Папір». Дискусія **«Мій інший: бачити в сусідові партнера»**. Учасники: Роман Кабачій, Сергій Пономарьов, Галина Халимоник, Радослава Чекмишева. Організатор: Фонд «Відродження».

15:00-15:45

Зал «Сфера». Панельна дискусія **«Ветеранська література як суспільне явище: державна підтримка, соціалізація, протидія**

гібридній агресії». Учасники: Ірина Фріз, Артем Біденко, Олександр Терещенко, Мартін Брест, Андрій Козінчук. Модераторка: Оксана Щур.

15:00-15:45

Кінозал. Публічна розмова **«Робота з архівом під час написання історичного роману»**. Учасники: Олег Криштопа, Михайло Бриних. Організатор: Вавилонська бібліотека, компанія «Моріс Груп».

15:00-15:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Як народжуються та еволюціонують комфортні міста?»** з нагоди виходу книжки **«Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасливими»** Річарда Флориди. Учасники: Андрій Баштовий, Юрій Филюк, Олексій Кушка. Організатор: Наш формат.

15:00-15:45

Вулична сцена. Презентація-дискусія **«Науково-популярна література: навіщо вона потрібна і хто її читає»**. Учасники: Антон Сененко, Ольга Маслова. Організатор: Клуб Сімейного Дозвілля. Спецпрограма науково-популярного журналу *«Куншт»*.

15:00-15:45

Зал «УВК». Презентація зіну **«Логографічна поезія»**. Учасниці: Олена Бодасюк, Дарина Гладун, Анна Люднова, Наталія Мандрицька, Анастасія Макогон. Організатор: *IDentity project*.

16:00-16:45

Зал «Екслібрис». Дискусія **«Фантастика сьогодні — довгий шлях до високої поліції»** і презентація видань серій фантастики **Ad Astra** та **Amalgama**. Учасники: Володимир Аренєв, Євгеній Стасіневич, Сергій Легеза, Олексій Жупанський. Модератор: Михайло Назаренко. Організатор: Видавництво Жупанського.

16:00-16:45

Бізнес-сцена. Презентація **«Лондонський книжковий ярмарок: нові можливості для України»**. Організатор: Лондонський книжковий ярмарок, за підтримки Британської Ради в Україні та Українського інституту книги.

16:00-16:45

Студія прямого ефіру. Дискусія **«Медіа швидко та повільні. Радіо як альтернатива шкідливим медійним практи-**

кам». Гості: Дмитро Хоркін, Інна Кузнецова, Тетяна Трощинська. Спеціальний випуск програми **«Права людини понад усе»**. Модераторка та ведуча — Ірина Славінська. *Кураторська програма Ірини Славінської «Говорить Київ»*.

16:00-16:45

Вулична сцена. Презентація збірки Катріни Хаддад **«„Ніч чужинців. Двокнижжя“: проживання досвіду чужинця»**. Учасники: Юлія Стахівська, Антон Санченко. Організатор: Книгарня першодруків ім. Швайпольта Фіюля.

16:00-16:45

Зал «УВК». Зустріч **з ілюстраторкою Катрін Штангль** (Німеччина). За підтримки Посольства Німеччини в Україні. *Спеціальна програма Pictoric*.

16:00-17:45

Кафе Європа. Дискусія президентів Українського, Німецького та Польського ПЕН-центрів **«Свобода і безпека: чи можливий баланс у сучасній Європі?»**. Учасники: Андрій Курков, Реґула Венске (Німеччина), Адам Поморський (Польща). Організатор: Український ПЕН.

16:00-17:30

Кінозал. Кінопоказ **«Юні мігранти в Греції: збірка аматорських короткометражних фільмів»**. Організатор: Грецький фонд культури.

16:00-17:30

Зал «Папір». Круглий стіл до 75-річчя депортації кримських татар **«Крим. Дорога додому»**. Учасники: Еміне Джапарова, Рафат Чубаров, Олександр Богомолів, Алім Алієв, Лариса Якубова, Станіслав Кульчицький, Андрій Іванець, Гульнара Бекірова. Організатор: Кліо.

16:00-17:45

Зал «Сфера». Публічна розмова **«Письменники на перетині культур»**. Презентація проекту **MONO**. Учасники: Юрій Андрухович, Андрій Павлишин, Олександра Коваль, Роман Малиновський. Модераторка: Віра Балдинюк. Організатор: Цивілізація. *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання»*. Кураторка — Віра Балдинюк.

17:00-17:45

Зал «Екслібрис». Презентація першого повного видання роману Василя Бикова **«Мертвим не болять»** без цензурних скоро-

чень. Учасники: Тетяна Кобржицька (Білорусь), В'ячеслав Рагойша (Білорусь), Василь Піддубний. Модератор: Михайло Слабошпицький. Організатор: Знання.

17:00-17:45

Зал «Фарби». Розмова **«Різні. Рівні. Унікальні»** – Ібен Акерлі про інклюзію й менторство в житті та літературі і свою книжку для дітей **«Ларс. LOL»**. Учасники: Ібен Акерлі (Норвегія), Дорж Бату (США). Організатор: Видавництво Старого Лева.

17:00-17:45

Зал «Пролог». Презентація та дискусія навколо книги Джона Пола Ледерака **«Розбудова миру. Стале примирення в розділених суспільствах»**. Учасники: Костянтин Сігов, Лідія Лозова, Тетяна Калениченко, Ендрю Геддерт (США), Роман Коваль. Організатор: Дух і Літера.

17:00-17:45

Бізнес-сцена. Презентація книги **«Всі крапки над „І“сторією: сторітелінг для сценаристів, письменників і журналістів»** Сергія Гаврилова. Організатор: *Pabulum*.

17:00-17:45

Вулична сцена. Читання

«Пограниччя. 308». Учасники: Олена Герасим'юк, Борис Гуменюк, Юрій Іздрик, Олег Коротах, Світлана Поваляєва, Артем Полежака, Борис Херсонський, Трина Цілик, Любов Якимчук. Організатор: Фонд «Відродження».

17:00-17:45

Зал «УВК». Авторська екскурсія за лаштунки творчого процесу — **«Байки Сквороди»** від творчої майстерні «Аграфка». Учасники: Григорій Скворода, Романа Романишин і Андрій Лесів. Модератор: Павло Гудімов. Організатор: *Terra Incognita*.

17:30-18:50

Зал «Папір». Дискусія **«Як працювати з радянською спадщиною?»** з нагоди перевидання книжок Леоніда Плюща. Учасники: Оксана Забужко, Володимир В'ятрович, Ярина Цимбал. Організатор: Комора.

18:00-18:45

Кафе Європа. Дискусія **«Пазли європейських ландшафтів»**. Учасники: Агата Пизік (Польща-Велика Британія), Гвендолін Сассе (Німеччина), Володимир Ермоленко (Україна). *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання»*. Кураторка — Віра Бал-

динюк. За підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини в межах програми «Східне партнерство».

18:00-18:45

Зал «Фарби». Розмова **«Ідентичність проти імперського домінування. Нове бачення Абіра Мухерджі»** з нагоди виходу роману **«Людина, що підводиться»**. Учасники: Абір Мухерджі, Юрій Андрухович, Тетяна Пилипець, Олексій Печій, Катерина Натідзе. Організатор: Фабула.

18:00-18:45

Зал «Екслібрис». Розмова **«Тимчасовий дім і випадкове сусідство»** про збірку нарисів і замальовок ***Hotelroomstories***. Учасники: Бас Квакман (Нідерланди), Катерина Бабкіна. За підтримки Посольства Нідерландів в Україні.

18:00-18:45

Зал «Сфера». Вечір пам'яті **«Інтелектуальний код Леоніда Ушкалова»**. Учасники: Олександра Ушкалова, Сашко Ушкалов, Ростислав Мельників, Олена Галета, Мар'яна Савка, Іван Андрусяк, Леонід Фінберг, Олексій Сінченко. Організатори: Видавництво Старого Лева, Дух і літера.

18:00-18:45

Зал «УВК». Презентація Мар'яна Потрака (Словаччина) **«Бієнале ілюстрації у Братиславі: сьогодні»**. Організатор: Мистецький арсенал.

18:00-18:45

Кінозал. Поетична вистава **«Розстріляні Від(ро)дження»**.

Учасники: Олександр Боровенський, Андрій Анісімов, Антон Яковенко, Інна Шевченко, Анабель Рамірес, Валерій Симончук, Станіслав Галянт, Катя Павлик, Олексій Карчевський, Катерина Хозрошина. Організатор: *Dead Poets Society*.

18:00-18:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Літературна премія: не лише як статус, але і як можливість»**.

Учасники: Петро Яценко, Оля Гнатюк, Ганна Улюра. Організатор: офіс «Львів — місто літератури ЮНЕСКО».

18:00-18:45

Студія прямого ефіру. Дискусія **«Радіомовлення на окупованих територіях»**. Гості: Юрій Табаченко (Українське радіо та радіо «Голос Донбасу»), Денис Тимошенко («Донбас. Реалії», Радіо Свобода), Вікторія Єрмолаєва (Громадське радіо, Українське радіо). Модераторка та ведуча —

Ірина Славінська. Кураторська програма *Ірини Славінської «Говорить Київ»*.

18:00-18:45

Зал «Пролог». Дискусія **«Актуальність авангарду: болгарські та українські контексти»**.

Учасники: Елка Трайкова, Михайл Неделчев, Марієта Іванова-Гіргінова, Владімір Колев (Болгарія); Олег Коцарев, Юлія Стахівська, Остап Сливинський. Організатор: Інститут літератури Болгарської академії наук.

18:00-18:45

Вулична сцена. **Апекс х Вутабі. «Стріла»** (лоу фай гаус реп). Кураторська програма *Люби Морозової «40 років гіп-гопу»*.

19:00-19:45

Кафе Європа. Презентація книжки Сергія Плохія **«Ялта. Ціна миру»** за участі автора. Організатор: Клуб Сімейного Дозвілля.

19:00-19:45

Зал «Екслібрис». **Розмова з Вальжиною Морт (Білорусь-США)**. Кураторська програма *Андрія Бондаря «Хто я? В розмові з сусідами»*.

19:00-19:45

Зал «Фарби». Дискусія **«Бердник. Пере-завантаження»**.

Учасники: Громовиця Бердник, Валентина Бердник-Сокоринська, Ніна Матвієнко, Петро Гончар, Тарас Компаніченко. Організатор: *Terra Incognita*.

19:00-19:45

Зал «Сфера». **Діалоги про культурну дипломатію**. Учасники:

Александра Шульман (Велика Британія), Дмитро Кулеба, Ірена Кміра. Організатор: Український інститут книги, за підтримки Лондонського книжкового ярмарку та Британської Ради в Україні.

19:00-19:45

Кінозал. Перформанс **«Авангард. Ревізія»**. Учасники: Жора Євич, Ольга Гавриленко, Ольга Луценко, Антон Ковтун. Організатор: медіаколлаборація *Raketa*.

19:00-19:45

Бізнес-сцена. Дискусія **«Чому шоу-бізнес поглинає політику? Чи можуть медіа цьому протистояти?»**. Учасники: Дмитро Крапивенко, Зураб Аласанія, Тетяна Микитенко. Організатор: Український тиждень.

19:00-19:45

Вулична сцена. Поетичні **«Меланхолії»** Юрка Іздрика із саундом і сенсом. Учасники: Юрко

Іздрик, Мар'яна Савка.
Організатор: Видавництво Старого Лева.

19:00-19:45

Зал «Папір». Лекція Ярослава Грицака **«Диявол в українській історії»**. Організатор: *Yakaboo Publishing*.

19:00-19:45

BARnaSTIYKA. **Українська бардівська музика від «Мало»**. Учасник: Максим Рубан. Організатор: *BARnaSTIYKA*.

19:00-19:45

Зал «УВК». Обговорення у межах презентації книжки **«Традиційний орнамент у сучасному дизайні»**. Учасники: Ірина Каравай, Дарія Титаренко, Ілля Павлов, Оксана Левчиня, Ірина Нікітіна. Модераторка: Таня Соловей. Організатор: Родовід.

20:00-20:45

Зал «Екслібрис». Презентація книжки **«Коротка історія пияцтва»**. Учасники: Марк Форсайт (Велика Британія), Андрій Курков. Організатор: Фоліо.

20:00-20:45

Зал «УВК». Презентація гри від українських ілюстраторів **PictoricBox**. Організатор: *Sky Art Foundation, Pictoric*.

20:00-20:45

Зал «Сфера». Презентація нового роману Ірени Карпи **«Добрі новини з Аральського моря»**. Учасники: Ірена Карпа, Гаська Шиян. Організатор: #книголав.

20:00-20:45

Кінозал. **«Троянда»** Мирослава Лаюка. Кураторська подія Анастасії Євдокимової.

20:00-20:45

Вулична сцена. Поетична подія з нагоди виходу книжки Вальжини Морт (Білорусь – США) **«Епідемія троянд»**. Організатор: Люта справа.

20:00-21:15

Музична сцена. **Електроакустичний перформанс**. Антоній Баришевський – фортепіано, Остап Костюк – експериментальна електроніка, власні інструменти. Кураторська програма Люби Морозової **«Уявні танці»**.

21:00-23:00

Вулична сцена. Поетичний перформанс **«Міністерство поезії»** пам'яті Володимира Карагяюра. Учасники: Олексій Чупа, Дмитро Лазуткін, Андрій Любка, Мирослав Лаюк, Олег Горобчук, Елла Євтушенко, Оксана Гаджій, Ірина Купчинська, Олександр Ткачинський, Артем Полежака,

Яніна Дияк, Ярослав Гадзінський, Заза Пауаліашвілі, Христя Венгринюк, Христя Халімонова, Лесик Панасюк, Світлана Поваляєва, Михайло Жаржайло, Олександр Ірванець, Остап Микитюк, МАЛО (Максим Рубан). Ведучі: Віталій Селик, Павло Коробчук.

**25 ТРАВНЯ,
СУБОТА**

10:15-11:45

Зал «УВК». Воркшоп **«Візуальний сторітелінг: короткий експурс зі створення, редагування і втілення візуальних сюжетів для книг і виставкових проєктів»** Гендріка Гелліге, графічного дизайнера відділу розвитку дитячої книги і візуальної культури Франкфуртського книжкового ярмарку. Організатор: Франкфуртський книжковий ярмарок у партнерстві з *German Stories*, Мистецький арсенал.

10:15-11:45

Кінозал. Чайна церемонія з нагоди виходу книжки **«Чайного Канону»** Лу Юя. Учасники: Лі Дунін, Світлана Призінчук, Євгенія Гобова, Юлія Джуга-стряньська, Ростислав Онищук. Організатор: Сафран.

11:00-11:45

Кафе Європа. Дискусія **«Портрет радикальної інакшості»** у межах презентації українського видання роману Ернана Діаза «Вдалині». Учасники: Ернан Діаз, Анастасія Герасимова, Людмила Фіть, Катерина Натідзе, Костянтин Васюков. Організатор: Фабула.

11:00-11:45

Зал «Екслібрис». Презентація книжки Імбі Паю **«Приховані сподади»**. Учасники: Імбі Паю (Естонія), Олена Гусейнова, Надзвичайний і Повноважний Посол Естонії в Україні Герт Антсу. Організатор: Простір.

11:00-11:45

Зал «Папір». Дискусія **«Шістдесятники, дисиденти: сучасний стан осмислення явища»**. Учасники: Людмила Тарнашинська, Валентина Саєнко, Наталія Загоруйко, Елеонора Соловей. Організатор: Смолоскип.

11:00-11:45

Зал «Сфера». Презентація нової книжки Юрія Винничука **«Нічний репортер»** за участі автора. Організатор: Фоліо.

11:00-11:45

Зал «Епілог». Дискусія

«Уроки сторічної давнини: чому „малорос“ Скоропадський став чужим для українців, а швед Маннергейм — своїм для фінів?»

Учасники: Дмитро Шурхало, Євген Магда, Кирило Галушко, Дмитро Савченко, Казимеж Вуйчицький (Польща). Організатор: Залізний тато.

11:00-11:45

Вулична сцена. Презентація літературного конкурсу **«Портвейн трасою 444»** та творів його переможців. Учасники: Поліна Горlach, Андрій Безуглов, Олег Коцарев, Ольга Русіна, Марія Косян, Одарка Білоконь, Дарій Лажневський, Тарас Корпанюк, Ана Море, Софія Салецька, Ірина Сагалаєва. Організатор: Творче угруповання «Лісостеп».

11:00-12:45

Бізнес-сцена. **Перекладацький сніданок із Ритою Кіндлеровою (Чехія)**. Модератор: Остап Сливинський. Організатор: ЛітЛаб Мистецького арсеналу, за підтримки Чеського культурного центру.

11:00-14:00

Зал «Pictoric». Майстер-клас з ілюстрації **«Прості яскраві речі»** від Маріанни Марай (Угорщина). За підтримки

Посольства Угорщини в Україні. За попередньою реєстрацією. *Спеціальна програма Pictoric.*

12:00-12:45

Кафе Європа. Розмова **«Перформанс, spoken word, поетичні читання: нюанси жанрів»**. Учасники: Таня Евансон, Мо Кларк (Канада). Канадська спеціальна програма. За підтримки Посольства Канади в Україні.

12:00-12:45

Зал «Екслібрис». Презентація проекту **Reclaimed avant-garde**. Розмова про театральний авангард у Східній Європі. Учасники: Даріуш Косінський (Польща), Ганна Веселовська, Валентина Чечик. Організатор: театральна лабораторія Мистецького арсеналу.

12:00-12:45

Зал «Папір». Дискусія **«Бібліотека і громада в системі європейських цінностей»**. Учасники: Ярослава Сошинська, Ганна Журавльова, Катерина Безрукава, Уляна Ланкевич, Надія Федкевич. Організатор: Українська бібліотечна асоціація.

12:00-12:45

Студія прямого ефіру. **«Постаті культури»:**

лекція Володимира Панченка про Микола Зерова. Учасники: Володимир Панченко, Леонід Фінберг. Організатор: Дух і Літера.

12:00-12:45

Зал «Сфера». Презентація **спільного роману** Андрія Куркова та Юрія Винничука за участі авторів Організатор: Фоліо.

12:00-12:45

Зал «УВК». Презентація книжки **«Чому в українському мистецтві були великі художники»**. Учасники презентації: Катерина Яковленко, Катерина Міщенко, Альона Соломадіна. Модераторка: Ганна Циба. Організатор: PinchukArtCentre.

12:00-12:45

Кінозал. Дискусія **«Тривіалізація складного: якою є актуальна етична вимога до сучасного українського філософа?»** Учасники: Андрій Богачов, Євген Бистрицький, Єгор Буцикін, Олександр Комаров. Модератор: Олена Комар. Спецпрограма **«Чужість іншого»** від Club of creative philosophy.

12:00-12:45

Вулична сцена. Науково-популярна бесіда Ольги Маслової **«Що**

приховує наша ДНК» з нагоди презентації книжки **«Хто ми такі? Походження людини крізь призму ДНК»** Девіда Райха. Організатор: Наш Формат. Спецпрограма науково-популярного журналу **«Куншт»**.

13:00-13:45

Кафе Європа. Презентація та обговорення книжки **«Чоловік як еволюційна інновація?»** Станіслава Комарека. Учасники: Станіслав Комарек (Чехія), Олена Крушинська. Модератор: Тамара Марценюк. Організатор: Априорі за підтримки Чеського культурного центру.

13:00-13:45

Зал «Екслібрис». Дискусія **«Історія світу — лише антологія біографій»**. Учасники: Олексій Жупанський, Лариса Буряк, Наталія Марченко, Олесь Петік, Євген Лір. Організатор: Видавництво Жупанського, Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

13:00-13:45

Зал «Папір». Дискусія **«Домовитися про Майдан: біографії та історії»**. Учасники: Ігор Пошивайло, Олена Гусейнова, Олексій Фур-

ман, Олена Чебанюк та Оксана Ковальова. Організатор: Кліо.

13:00-13:45

Зал «УВК». Презентація **«Феномен серії Director's Choice у Європі та за її межами»** Ніла Тітмана (Велика Британія), директора з розвитку британського видавництва *Scala Arts & Heritage Publishers*, про те, як зробити музейні колекції та культурну спадщину видимими світу.

13:00-13:45

Зал «Роліт / Сусіди». **Кураторська екскурсія виставкою.**

13:00-13:45

Кінозал. Презентація збірки **«Невидима праця»** й дискусія про робітничу журналістику в Україні. Учасники: Сергій Мовчан, Катерина Семчук. Організатор: ГО «Політична критика».

13:00-13:45

Бізнес-сцена. Лекція-презентація **«Як будуватися оповідання»**. Учасники: Ростислав Семків, Дмитро Стретович. Організатор: *Pabulum*.

13:00-13:45

Студія прямого ефіру. Аудіокнижка **наживо: «Тореадори з Васю-**

ківки» Всеволода Нестайка. Читає народний артист України Василь Черношкур. Координаторка — Світлана Свиридко-Сєрова. *Кураторська програма Трини Славінської «Говорить Київ».*

13:00-13:45

Вулична сцена. «295-та „Перша кава. День Києва“». Учасники: Олександр Ірванець, Дмитро Павличко, Олександр Шумілін, Андрій Рассказов, Юрій Андрухович, Роман Романюк, Юрко Позаяк, Іван Тюссо, Олександра Гонтар, Павло Матюша. Організатор: Кнайп-клуб «Купідон».

14:00-14:45

Кафе Європа. Публічна розмова із письменницею Софі Оксанен (Фінляндія). Модератор: Андрій Курков. Організатор: Фоліо, Мистецький арсенал.

14:00-14:45

Зал «Екслібрис». Діалог **«Від Рільке й Еліота до Антоніча і Жадана»** Адама Поморського (Польща) та Олі Гнатюк (Польща/Україна). Організатор: Український ПЕН.

14:00-14:45

Зал «Папір». Презентація нової збірки оповідань Макса Кідрука **«Заради майбутнього»** за участі автора. Орга-

нізатор: Клуб Сімейного Дозвілля.

14:00-14:45

Зал «Сфера». Презентація проекту і книги **Ukrainer**. Учасники: Богдан Логвиненко, Мар'яна Савка, Євгенія Сапожнікова, Олександр Хоменко. Організатор: *Ukrainer*.

14:00-14:45

Зал «УВК». Презентація книжки **«Федір Тетянич. Фрипулья»**. Учасники: Альона Соломадіна, Валерій Сахарук, Катерина Носко. Модераторки: Тетяна Жмурко, Тетяна Кочубинська. Організатор: *PinchukArtCentre*.

14:00-14:45

Кінозал. Дискусія з відеозверненням закордонних гостей **«Суверенітет особистості та свобода вибору в Україні»** з презентацією книги **«Лібертаріанська перспектива»**. Учасники: Анатолій Єрмоленко, Володимир Золоторьов, Сергій Башлаков, Валентин Хохлов, Ніколас Сарварк, Філіпп Багус. Модератор: Андрій Куликов. Організатор: Ніка-Центр. Спецпрограма **«Чужість іншого»** від *Club of creative philosophy*.

14:00-14:45

Вулична сцена. Читання та розмова

з письменницею Реєю Крчмаржовою (Австрія). Учасники: Рея Крчмаржова, Роксоляна Свято. Організатор: Австрійський культурний форум у Києві.

14:00-14:45

Виставка «Обабіч». **Кураторська екскурсія Єжи Онуха** (Польща).

15:00-15:45

Кафе Європа. Розмова **«Між визволителями й окупантами» та презентація книжки Мартини Бунди «Байдужість»**. Учасниці: Мартина Бунда (Польща), Оксана Забужко. Модераторка: Олена Гусейнова. Переклад: Олена Шеремет. **Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання».** Кураторка — *Віра Балдинюк*.

15:00-15:45

Зал «Екслібрис». Розмова **«Кардіограма розвитку особистості й країни в часи Незалежності: зміни й виклики»** навколо роману **«Ключові клапани»** Павла Коробчука. Учасники: Павло Коробчук, Олег Коцарев. Організатор: Видавництво Старого Лева.

15:00-15:45

Зал «Папір». Презентація книжок Катерини Щоткіної **«Хроніки Томосу»**

та Юрія Мицика, Віталія Клоса, Дмитра Гордієнка та Трини Преловської **«Історія української православної церкви»**. Учасники: Катерина Щоткіна, Віталій Клос, Дмитро Гордієнко, Юрій Мицик, Трина Преловська, Епіфаній (митрополит Київський і всієї України, предстоятель ПЦУ). Організатори: Vivat, Фоліо.

15:00-15:45

Зал «Сфера». Дискусія **«Що на часі — Бонд українською чи український Бонд?»** Учасники: Андрій Кокотюха, Віктор Янкевич, Борис Крамер, Олексій Антомонов, Олександр Мокровольський. Модератор: Юрій Вітяк. Організатор: НК-Богдан.

15:00-15:45

Зал «УВК». Воркшоп авторів бестселера **«Як бути успішним ілюстратором»** Дерека Бразелла і Джо Девіс (Велика Британія) **«Як примусити портфоліо працювати на вас»**.

15:00-15:45

Кінозал. Поетичний перформанс **«Жива антологія сучасної австрійської поезії»**. Учасники: Алла Заманська, Влад Романщак, Ліза Перерва, Сергій Сасин, Ліза Мамона, Віка Городницька, Анна

Шеремет, Катерина Сергієнко, Ренат Камарлі, Кирило Арсірій, Богдан Колесник. Організатор: КНУТКіТ ім.Карпенка-Карого, Інститут екранних мистецтв, за підтримки Австрійського культурного форуму у Києві.

15:00-15:45

Студія прямого ефіру. Презентація книжки **«Кав'ярня мертвих філософів»**. Учасники: Андрій Баумейстер, Тетяна Косянчук. Організатор: Новий Акрополь. Спецпрограма «Чужість іншого» від *Club of creative philosophy*.

15:00-15:45

Вулична сцена. **«Листи з неволі»** – відомі українці читають листи заручників Кремля. Учасники: Ірма Вітовська-Ванца, Римма Зюбіна, Олександра Кольцова, Фагот, Ахтем Сеїтаблаєв. Модераторка – Олександра Матвійчук. Організатори: Центр громадянських свобод та Український ПЕН.

15:00-15:45

Музична сцена. *Artist Talk* Марка Невілла. Проект **«Обабіч»**.

15:00-16:30

Бізнес-сцена. Дискусія **«Літературна резиденція: простір спіль-**

них можливостей vs місце втечі від світу». Учасники: Ольга Запорожець, Наталка Сняданко, Тетяна Терен, Поліна Городиська, Таня Родіонова, Юлія Джуга-стряньська. Організатор: Карпатська літературна резиденція.

16:00-16:45

Кафе Європа. Розмова **«Баугаусу – 100 років. Спадок Баугаус – відкрити для себе та захистити – в Україні, в Німеччині, в світі»**. Учасники: Жан Молітор (Німеччина), Євгенія Губкіна. Модератор: Олена Лиховодова. Організатор: Франкфуртський книжковий ярмарок у партнерстві з *German Stories* та Генеральним консульством Німеччини у Донецьку / офіс Дніпро.

16:00-16:45

Зал «Екслібрис». Дискусія **«Мости з паперу»**. Учасники: Богдан Коломійчук, Верена Нолте (Німеччина), Вікторія Михайлова. Організатор: ГО «Агенція культурного розвитку». Фокус-тема **«Сусідство: відкрите питання»**. Кураторка — Віра Балдинюк.

16:00-16:45

Зал «Папір». Дискусія **«РОЛІТ та письменницька спільнот в 1940-і рр.»** з нагоди виходу роману Марини

Гримич «**Клавка**». Учасники: Марина Гримич, Віра Агеєва. Організатор: Нора-Друк.

16:00-16:45

Зал «Сфера». Презентація книжки Тетяни Трофименко «**#около-літературне: усе, що ви хотіли знати про сучасну українську літературу**». Учасники: Тетяна Трофименко, Анатолій Дністровий, Тарас Антипович, Оксана Васьків-Кукул. Модератор: Ростислав Семків. Організатор: *Vivat*.

16:00-16:45

Зал «УВК». Зустріч з ілюстраторкою **Марріан Марай (Угорщина)**. За підтримки Посольства Угорщини в Україні. Спеціальна програма *Pictoric*.

16:00-16:45

Студія прямого ефіру. Дискусія «**Інформаційні та комунікаційні технології в сучасній світовій літературі**». Учасники: Олена Фешовець, Остап Українець, Богдан Стасюк. Організатор: Вавилонська бібліотека.

16:00-16:45

Зал «Пролог». *Public talk* «**Політичний джаз від Горбуліна: професійні імпровізації**». Учасники: Володимир Горбулін, Дмитро

Кириченко, Валентин Бадрак. Організатор: Брайт Букс.

16:00-16:45

Вулична сцена. Поетичні читання **Вальжини Морт** (Білорусь – США) та **Кріса Абані** (США). Модератор - Катерина Бабкіна. За підтримки Посольства США в Україні.

16.00-16.45

Музична сцена. Перформанс «**Фантомний біль зеленуватого відтінку (постсентиментальне)**» за новою збіркою Олега Коцарева «Вміст чоловічої кишені» за участі автора. Режисерка – Галина Джикаєва (*PostPlayTeatr*). *Кураторська програма Анастасії Гайшенець «Прибульці»*.

16:00-17:30

Кінозал. Дискусія «**Екранізована література**». Учасники: Андрій Кокотюха, Тетяна Логуш, Юрій Логуш, Віктор Андрієнко, Ігор Зарудко. Організатори: *Vivat*, Коронація слова.

17:00-17:45

Кафе Європа. Розмова «**Попит на фуд-фотографію і фуд-стайлінг на німецькому видавничому ринку: найкрасивіші**

кулінарні книги та трендові фудблоги». Учасники: Нікі Волш, Макс Фабер (Німеччина). Модераторка: Олена Брайченко. Організатор: *Goethe-Institut* в Україні, *izhakultura*. Спецпрограма Олени Брайченко «У своїй тарілці: off-air».

17:00-17:45

Бізнес-сцена. Доповідь «**Книжковий бізнес: сусідські стосунки США, Мексики та Канади**» Едварда Навотки (США). Організатор: Мистецький арсенал. *Канадська спеціальна програма*.

17:00-17:45

Зал «Екслібрис». Дискусія «**Свій серед чужих — чужий серед своїх: сусідство на Межі**» у межах презентації фантастичного роману Світлани Тараторіної «**Лазарус**». Учасники: Світлана Тараторіна, Володимир Арєнєв, Наталія Тисовська. Модераторка: Олена Одинока. Організатор: КМ-Букс.

17:00-17:45

Зал «Папір». Дискусія «**Гендерні студії в Україні: були й залишаються актуальними**». Учасники: Віра Агеєва, Світлана Оксамитна, Тамара Марценюк, Анна Довгопол, Ростислав Семків. Орга-

нізатор: Смолоскип.

17:00-17:45

Зал «Сфера». Зустріч **«Франческа повертається! Команда, або Щодня як маленька війна»** з нагоди виходу книжки «Франческа. Володарка офіцерського жетона» Доржа Бату (США). Учасники: Дорж Бату, Олександра Негребецький, Олексій Парновський, Мар'яна Савка. Організатор: Видавництво Старого Лева.

17:00-17:45

Зал «УВК». Дискусія **«Ex nihilo: Чи можлива оригінальність»**. Учасники: Ольга Протасова, Ілля Стронговський, Ганна Лелів, Олександр Михед. Модератор: Микола Ковальчук. Організатор: *ArtHuss*.

17:00-17:45

Вулична сцена. Акустичний сет гурту **«Фіолет»**. Музична презентація книги Сергія Мартинюка «Капітан «Смукот»» Учасники: Сергій Мартинюк, Роман Андрухів. Модератор Олексій Печій. Організатор: Фабула.

17:00-18:30

Зал «Фарби». Публічний діалог **«Естафета незламності — від повстанських рухів до шістдесятництва,**

Сенцова та Яни Капу».

Учасники: Володимир В'ятрович, Василь Овсієнко, Йосиф Зісельс, Іванна Мащак (Велика Британія), Юрій Шаповал, Оріся Сокульська, Олександра Матвійчук. Організатор: Кліо.

17:30-18:50

Кінозал. Панельна дискусія: **«Чому світ, який живе за законами постправди, приречений?»** Учасники: Мирослава Прихода, Вікторія Романюк, Олександр Чекмишев, Марго Гонтар. Організатор: *Kinorob*.

18:00-18:45

Кафе Європа. Зустріч із Кім Тхюї (Канада) та розмова про роман **«RU»**. Модераторка: Ганна Улюра. *Канадська спеціальна програма.* За підтримки Посольства Канади в Україні.

18:00-18:45

Зал «Екслібрис». Дискусія **«Запеклі сусіди: конструювання образу ворогів»**. Учасники: Євген Магда, Галина Герасим, Тетяна Микитенко. *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання».* Кураторка — Віра Балдинюк.

18:00-18:45

Зал «Папір». Презентація видання листування Євгена Сверстюка з його

дружиною Валерією Андріївською. Учасники: Олексій Сінченко, Олена Голуб, Мирослав Маринович, Леонід Фінберг, Раїса Лиша. Організатор: Дух і Літера.

18:00-18:45

Зал «Сфера». Дискусія **«Сила фактів в епоху постправди»** з нагоди виходу книжки **«Фактологія. 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо»** Ганса Рослінґа. Учасники: Тарас Лютий, Євген Пенцак, Борис Давиденко, Валерій Калниш. Організатор: Наш формат.

18:00-18:45

Зал «УВК». Дискусія **«Розмова про креативність: дизайн мистецтва і мистецтво дизайну»**. Учасники: Олександр Трегуб, Катерина Підгайна, Микола Ковальчук. Модератор: Костянтин Кожемяка. Організатор: *ArtHuss*.

18:00-18:45

Бізнес-сцена. Дискусія про феномен волонтерського руху та соціально відповідального бізнесу в Україні **«Звідки на світлому боці печеньки»** у межах презентації книжки Адама Гранта **«Давати і брати»**. Учасники: Віталій Дейнега, Галина Алма-

зова, Юрій Филюк.
Організатор: Yakaboo
Publishing.

18:00-18:45

Студія прямого ефіру.
Дискусія на тему
**«Українські класики
на радіо»**. Гостя: Ярина
Цимбал. Ведуча –
Наталка Писанка.
*Кураторська програма
Ірини Славінської
«Говорить Київ».*

18:00-18:45

Вулична сцена. **«Укра-
їнська Поетична
Антологія»**: Микола
Воробйов «Гора і
квітка», Василь Симо-
ненко «Задивляюся у
твої зіниці». Учасники:
Микола Воробйов, Тарас
Компаніченко, Віктор
Морозов, Іван Малкович.

19:00-19:45

Кафе Європа. **Розмова
з Крісом Абані (США)**.
За підтримки Посоль-
ства США в Україні.
*Кураторська програма
Андрія Бондаря «Хто я?
В розмові з сусідами».*

19:00-19:45

Зал «Фарби». Дискусія
**«Від Хвильового
до Шевельова, або
куди ми належимо,
до Окциденту чи
Орієнту?»** Учасники:
Тамара Гундорова, Віра
Агеева. Модераторка:
Богдана Романцова.
*Фокус-тема «Сусідство:
відкрите питання».*
Кураторка — Віра Бал-

динюк.

19:00-19:45

Зал «Екслібрис». **From
Roots to Routes** / Від
коріння до шляхів: про
українську діаспору
в добу Антропоцену.
Public talk із Дженніс
Кулик Кіфер (Канада).
Модераторка: Катерина
Бабкіна. *Канадська спе-
ціальна програма.* За
підтримки Посольства
Канади в Україні.

19:00-19:45

Зал «Папір». **20 років
всеукраїнського рей-
тингу «Книжка року»**.
Презентація нової
книжки Костянтина
Родика **«СІЗІФ XX:
книжка vs політика»**.
Учасники: Микола
Жулинський, Іван Мал-
кович, Галина Малик,
Галина Родина, Костян-
тин Родик. Організатор:
ГО «Культурно-видав-
ничий проект „Книжка
Року“, Балтія-Друк.

19:00-19:45

Зал «УВК». Дискусійна
платформа **«Страш-
ний суд»**. Учасники:
Анна Копилова, Олег
Грищенко, Ілля Павлов,
Марія Норамян, Дмитро
Яринич. *Українська візу-
альна книга.*

19:00-19:45

Бізнес-сцена. Розмова
з Дмитром Кулебою з
нагоди виходу книги
**«Війна за реальність:
як перемагати**

**у світі фейків, правд
і спільнот».**

Організатор: #книго-
лав. Спецпрограма «Біз-
нес-взаємодія у відкри-
тих системах» [kmb].

19:00-19:45

Кінозал. Презентація
поетичного *sound-art*
проекту **Picnic Player**.
Учасники: Богдан Бон-
дарчук, Вадим Нагай-
чук, Михайло Гамшеєв,
Дмитро Христосенко,
Ян Спектор. Організа-
тор: Picnic Player.

19:00-19:45

Вулична сцена. **BRAT**.
Концерт для культуроло-
гів і кураторів (експе-
риментальний гіп-гоп).
*Кураторська програма
Люби Морозової «40
років гіп-гопу».*

19:00-20:30

Зал «Сфера». **«Жизня»**.
Презентація укра-
їнського перекладу
Олега Сенцова. Учас-
ники: Мар'яна Савка,
Олександр Сушко, Анна
Паленчук, Святослав
Вакарчук, Ахтем Сеї-
таблаєв. Модераторка:
Тетяна Терен. Організа-
тор: Український ПЕН.

20:00-20:45

Зал «Екслібрис». **Роз-
мова з Аннік Лефевр
(Канада)**. *Канадська
спеціальна програма.*
За підтримки Посоль-
ства Канади в Україні.

20:00-20:45

Зал «Фарби». Дискусія **«Він, вона і стереотипи: говорити, а не воювати».** Учасники: Гаська Шиян, Трена Карпа, Сергій Мартинюк, Олександр Завара, Тетяна Трофименко. Організатор: Фабула.

20:00-20:45

Зал «УВК». Дискусія **«Сучасна ілюстрація та її роль як культурного та соціального медіа».** За участі ілюстраторів *Pictoric*, Георга Барбер (Німеччина), Катрін Штангль (Німеччина), Марріан Марай (Угорщина). За підтримки Посольства Німеччини в Україні, Посольства Угорщини в Україні. *Спеціальна програма Pictoric.*

20:00-20:45

Кінозал. Перформанс **«Там, тут, деінде»** за новою збіркою Катерини Калитко **«Ніхто нас тут не знає і ми нікого»** за участі авторки. Режисерка Світлана Олексюк. Відео — Максим Миленко. За партнерства Платформи сучасного танцю. *Кураторська програма Анастасії Гайшенець «Прибульці».*

20:00-20:45

Вулична сцена. Аудіовізуальний перформанс

«Можливо, завтра». Учасники: Марися Нікітюк, Марія Стопник, Саша Рудинський, Євген Григор'єв, Анастасія Пустовіт, Вера Логданіді. Організатор: Видавництво Анетти Антоненко.

20:00-21:45

Музична сцена. **Твори Франца Ксавера Моцарта.** Виконавці – стипендіати благодійного фонду *Vere Music Fund* – Роман Лопатинський, Антуанетта Міщенко, Артем Полудений та інші. *Кураторська програма Люби Морозової «Уявні танці».*

20:00-20:45

BARnaSTIYKA. **Експериментальний Dj-сет від засновників головного київського радіоконтейнера / Misha & David від 20ft radio.** Учасники: Михайло Бондарєв, Давид Шамієв. Організатор: *BARnaSTIYKA.*

21:00-21:45

Вулична сцена. Концерт-презентація артбуку Антона Слепакова **«Несмонтированный».** Учасники: Антон Слепаков, Аліна Гаєва, Андрій Соколов, Тетяна Швед (Безкоровайна). Організатор: *S.T. ART Foundation.*

26 ТРАВНЯ, НЕДІЛЯ

10:00-10:45

Вулична сцена. Презентація поетичної збірки Юрка Космини **«Котлети з ведмедя».** Організатор: Люта справа.

11:00-11:45

Кафе Європа. Дискусія **«Відкриті/закриті суспільства та їхні лідери: як цінності впливають на культуру».** Учасники: Євген Бистрицький, Олександр Сушко, Оксана Забужко, Зураб Аласанія, Мустафа Найєм. Організатор: Фонд «Відродження». *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання».* Кураторка — Віра Балдинюк.

11:00-11:45

Зал «Екслібрис». Розмова **«Фуд-стартапи: Літератори в пошуках смаку та фанку: про сучасні національні кухні та гастрономічні ініціативи як способи самоідентифікації».** Учасники: Данні Каппер, Ольга Терницька. Модераторка: Марія Шубчик. Організатор: *Goethe-Institut* в Україні, *izhakultura.* Спецпрограма Олени Брайченко **«У своїй тарілці: off-air».**

11:00-11:45

Зал «Папір». Розмова

«Zero waste — що це та навіщо?» з нагоди виходу книги «Дім — нуль відходів». Учасниці: Анна Понікарчук, Анастасія Мартиненко. Організатор: Рідна мова.

11:00-11:45

Кінозал. Презентація книжки «Печерні історії». Учасники: Дмитро Мельник, Ольга Чернявська, Сергій Гайдай. Організатор: Лабораторія креативних ідей, FILM.UA.

11:00-11:45

Зал «Сфера». Дискусія «Ворог зовнішній, ворог внутрішній: як еволюціонував образ ворога у фантастиці». Учасники: Олексій Жупанський, Галина Герасим, Марія Галіна, Альона Нойвілл, Ксенія Циганчук, Ян Валетов. Модераторка: Альона Савінова. Програма з фантастики «Дзеркальний лабіринт».

11:00-11:45

Вулична сцена. Літературний слем. Учасники: Дмитро Лазуткін, Поліна Горлач, Ігор Мітров, Яніна Дияк, Дарій Лажневський, Олександр Ткачинський, Назар Східний, Олександра Гонтар, Богдан Кирста, Ірина Купчинська, Іванка Урда, Аня Яблучна, Назар Розлуцький. Організатор: Семінари

творчої молоді.

11:00-11:45

Зал «УВК». Портфоліо-ревію молодих ілюстраторів. Спеціальна програма Pictoric.

11:00-11:45

Зал «Пролог». Дискусія «Блог із вами: як книжкові блогери впливають на індустрію та рівень читання в Україні». Учасниці: Альона Іванова, Катерина Аврамчук, Світлана Павельська, Ольга Хилобок, Неоніла Антонова. Організатор: Бібліотека BOTAN.

11:00-11:45

Бізнес-сцена. Перекладацький сніданок із Марком Белорусцем. Модератор: Остап Сливинський. За підтримки Goethe-Institut в Україні. Організатор: ЛітЛаб Мистецького арсеналу.

11:00-14:00

Зал «Pictoric». Майстер-клас з ілюстрації «Шалений світ» від АТАК / Георга Барбера (Німеччина). За попередньою реєстрацією. Спеціальна програма Pictoric.

12:00-12:45

Кафе Європа. «Богемний дует: Розмова про Те». Учасники: Дато Турашвілі (Гру-

зія), Мирослав Лаук. Модераторки: Оксана Лебедівна, Дарія Піскозуб. Організатор: ЛітЛаб Мистецького арсеналу. За підтримки ООН, МЦПД.

12:00-12:45

Зал «Екслібрис». Розмова «Актуальні проблеми й тенденції сучасної білоруської літератури» з нагоди презентації книг Кирила Стасельки «Дзевяць жыццяў Віта Морэ» («Галіяфы») і Змитера Вишньова «Калі прыгледзецца - Марс сіні» («Янушкевіч»). Учасники: Кирило Стаселька, Змитер Вишньов, Роман Цимберов (Білорусь). Організатор: Галіяфы.

12:00-12:45

Зал «Папір». Презентація книжки Мирослава Мариновича «Митрополит Андрей Шептицький і принцип „позитивної суми“». Учасники: Мирослав Маринович, Євген Глібовицький, Ярослав Руцишин, Андрій Андрушків, Мар'яна Савка. Організатор: Львівська бізнес-школа УКУ (LvBS).

12:00-12:45

Кінозал. Дискусія «Чи можливо реабілітувати політику як чесноту, а не як маніпуляцію?».

Учасники: Андрій Репа, Володимир Чемерис, Михайло Бойченко.
Спецпрограма «Чужість іншого» від Club of creative philosophy.

12:00-12:45

Бізнес-сцена. Доповідь **«Чеський книжковий маркетинг у світі: як дістатися на світовий ринок?»** Учасник: Олдржих Павловський (Чехія). Організатор: Чеський центр.

12:00-12:45

Зал «УВК». Шоу-кейс **«Українські дебюти європейських хітів коміксової сцени»**. Учасники: Ярослав Мішенев, Ярослава Стріха, Ілля Стронґовський. Організатори: Видавництво, Вовкулака.

12:00-12:45

Вулична сцена. Презентація реконструкторського проекту та книжки-альбому, дефіле реконструкторів у військових одностроях **«Людина війни: зовнішність та озброєння воїнів на території України від енеоліту до сьогодення»**. Учасники: Сергій Шаменков, Артем Папакін, Ольга Петренко, Денис Сердиченко, Ждан Забашта, Ігор Дирда, Вероніка Шова, Святослав Сичевський, Юрій Євтушенко, Олександр Заремба, Костянтин

Клецов, Ярослав Шептунов, Богдан Невах, Олександр Харченко, Костянтин Шреєр, гурт «Чорноморці». Організатор: Темпора.

13:00-13:45

Кафе Європа. **Сакралізація національної совісті.** Зустріч із Галею Акерман, авторкою книжки «Безсмертний полк: священна війна Путіна». Організатор: Французький Інститут в Україні.

13:00-13:45

Зал «Екслібрис». Презентація книжки **«Право на істину. Розмови про мистецтво і фемінізм»**. Учасники: Оксана Брюховецька, Леся Кульчинська, Сеґолен Пруво, Анна Кара-вель, Дана Кавеліна, Валентина Петрова. Організатор: Центр візуальної культури.

13:00-13:45

Зал «Папір». Презентація книги **«Справа Стуса. Бібліотека „Історичної правди“»**. Учасники: Вахтанг Кіпіані, Василь Овсієнко, Володимир Бірчак. Організатор: Vivat.

13:00-13:45

Зал «Сфера». Лекція Йоганана Петровського-Штерна (США) **«Феномен містечка: білі плями в історії євреїв України»** з нагоди

виходу в світ українського перекладу книжки **«Штетл. Золота доба єврейського містечка»**. Організатор: Критика.

13:00-13:45

Кінозал. Круглий стіл **«Сучасні українські екранізації в анімації: взаємовигідна співпраця видавничої та кіноіндустрії»**. Учасники: Ольга Черепанова, Олег Судак, Трина Костюк, Вадим Романенко. Організатор: Українська Кіноасоціація.

13:00-13:45

Зал «Роліт / Сусіди». **Кураторська екскурсія виставкою.**

13:00-13:45

Студія прямого ефіру. Аудіокнижка **наживо. «Климко»** та інші оповідання Григора Тютюнника. Читає народний артист України Олег Комаров. Координаторка: Світлана Свиридко-Сєрова. *Кураторська програма Ірини Славінської «Говорить Київ».*

13:00-13:45

Бізнес-сцена. Розмова **«Уроки українського бізнесу»** з нагоди виходу книжки **«Тут клює. Відверті історії українського бізнесмена»**. Учасники: Дмитро Томчук, Антон Мартинов. Організатор: Наш формат. *Спецпрограма «Біз-*

нес-взаємодія у відкритих системах» [kmbis].

13:00-13:45

Вулична сцена. Поетичні читання **«Поліетиле-нові небеса»**. Учасники: Ярослав Гадзінський, Олег Коцарев, Заза Пауалішвілі, Богдан-Олег Горобчук, Юлія Стахівська, Михайло Жаржайло, Анна Малігон, Богуслав Поляк, Ігор Астапенко, Лесик Панасюк, Оля Манушкіна, Дарій Лажневський.

13:00-13:45

Зал «УВК». Лекція Ірини Бойко **«Історія художнього оформлення дитячих книжок на прикладі видавництва „Веселка“»**. Українська візуальна книга.

14:00-14:45

Кафе Європа. Круглий стіл **«Русь на роздоріжжі: культура, релігія та ідентичність у ранньомодерній Україні»**. Учасники: Сергій Плохій, Валерій Зема, Наталія Яковенко, Катерина Діса. Модератор: Андрій Мокроусов. Організатор: Критика.

14:00-14:45

Зал «Екслібрис». Презентація нового роману Володимира Рафеевського **«Мондеґрін (пісні про смерть і любов)»**. Організатор: Meridian Czernowitz.

14:00-14:45

Зал «Папір». Презентація **«Антології української кінокритики 1920-х років»**. Учасники: Богдан Небесьо, Ярина Цимбал, Олександр Телюк, Станіслав Мензелевський. Організатор: Довженко-Центр.

14:00-14:45

Кінозал. Перформанс **Реї Крчмаржової** (Австрія). Організатор: Австрійський культурний форум.

14:00-14:45

Зал «Сфера». **Літературний speed dating**. Учасники: Ростислав Семків, Олександр Михед, Богдана Романцова, Любо Дереш, Мирослав Лаюк, Галина Ткачук, Мартин Якуб, Сергій Комберянов, Павло Матюша, Тетяна Стус. Організатор: Litosvita.

14:00-14:45

Бізнес-сцена. Дискусія з нагоди виходу книжки Аві Йоріша **«Нехай будуть з вами інновації. Як ізраїльська винахідливість рятує світ»**. Учасники: Олександра Говоруха, Юлія Порошенко, Валерій Яковенко, Денис Довгополий. Організатор: Yakaboo. Спецпрограма **«Бізнес-взаємодія у відкритих системах»** [kmbis].

14:00-14:45

Вулична сцена. Презентація антології сучасної хорватської іронічної поезії **«Хорватські поетичні хулігани»**. Модератори й учасники: Юрко Позаяк, Дарія Лисенко, Йово Мравович, Жарко Йовановський. Організатор: Люта справа.

14:00-14:45

Зал «УВК». Панельна дискусія **«Скільки коштує ілюстрація?»**. Учасники: Ілля Стронговський, Оксана Гаджій, Мар'яна Савка, Олександр Ком'яхов. Модераторка: Ольга Протасова. Організатор: Ілюстрактор.

15:00-15:45

Кафе Європа. Дискусія **«Амос Оз і Агарон Аппельфельд: повернення двох синів до України»**. Учасники: Віктор Радучький, Віталій Портников, Андрій Павлишин, Наталія Федущак. Організатор: Українсько-єврейська зустріч.

15:00-15:45

Зал «Екслібрис». Лекція **«Незалежні книгарні як бізнес-проект для місцевих громад»**. Учасник: Лана Халябі (Ліван). Організатор: Посольство України в Лівані, Посольство Лівану в Україні.

15:00-15:45

Зал «Папір». Презентація книжки Катерини Бабкіної **«Мій дід танцював краще за всіх»**. Учасники: Катерина Бабкіна, Марк Лівін. Організатор: Комора.

15:00-15:45

Зал «Сфера». Презентація книги Леоніда Кантера і Павла Солодька **«З табуретом до океану»**. Учасники: Катерина Мізіна, Павло Солодько. Організатор: Люта справа.

15:00-15:45

Бізнес-сцена. Зустріч **«Сучасний літературний музей: який він?»** з Івом Ганьом, директором Будинку-музею Оноре де Бальзака в Парижі. Організатор: Французький Інститут в Україні.

15:00-15:45

Зал «УБК». Воркшоп Катерини Радченко **«Як читати фотографію»** з нагоди виходу книжки **«Фотографії розповідають»**.

15:00-15:45

Кінозал. Панельна дискусія **«Формуючи політичну націю: національно-культурна ідентичність і громадянське суспільство»**. Учасники: Євген Бистрицький, Олег Білий, Роман

Кобець, Сергій Пролеєв, Світлана Лозниця. Спецпрограма **«Чужість іншого» від Club of creative philosophy**.

15:00-15:45

Вулична сцена. Презентація перевидання антології Юрка Позаяка, Віктора Недоступа та Семена Либоня **«Пропала грамота»**. Організатор: Люта справа.

16:00-16:45

Кафе Європа. Лекція **«Ілюстратор як підприємець»** Дерек Бразелла і Джо Девіса (Велика Британія), авторів бестселера **«Як стати успішним ілюстратором?»** Організатор: ArtHuss.

16:00-16:45

Зал «Екслібрис». Презентація нової книжки Артема Чеха — збірки оповідань **«Район Д»** за участі автора. Організатор: Meridian Czernowitz.

16:00-16:45

Зал «Папір». Дискусія **«Праві двері зліва: консервативна трансформація лівих рухів в Україні, Німеччині та світі в контексті революції Гідності, російсько-української війни та післямайданного розвитку України»** з нагоди виходу в світ книжки Кирила Ткаченка **«Праві двері зліва:**

німецька радикальна лівиця в контексті української революції та російсько-української війни, 2013–2018 роки». Учасники: Кирило Ткаченко, Вячеслав Ліхачов, Іван Гомза, Анна Гриценко. Модератор: Андрій Мокроусов. Організатор: Критика.

16:00-16:45

Зал «Сфера». Презентація українського перекладу роману Семюела Ділейні **«Вавилон-17»**. Учасники: Вікторія Наріжна, Дмитро Бідняк. Модератор: Олег Сілін. Програма з фантастики **«Дзеркальний лабіринт»**.

16:00-16:45

Зал «УБК». Зустріч із ілюстратором, професором **Георгом Барбером** (Німеччина). Спеціальна програма **Pictoric**.

16:00-16:45

Кінозал. Читання перекладу п'єси Ніколи Маккартні **«Дім»** за участі перекладачок, учасниць резиденції **TRANSLATORIUM**. Учасниці: Ганна Кириєнко, Олександра Ванкевич, Тетяна Савчинська, Ольга Ковальова. Модераторка: Таня Родіонова. Організатор: **TRANSLATORIUM**.

16:00-16:45

Вулична сцена. **«Брати і сестри»**. Літературно-

музичний перформанс, читання. Учасники: Алла Миколаєнко, Марина Миколаєнко, Дмитро Капранов, Віталій Капранов, Леся Тельнюк, Галина Тельнюк, Богдан Воевуцький. Організатор: літературне угруповання «Кожен дев'ятий».

16:00-16:45

Бізнес-сцена. Презентація книжки «24 кроки до успішного стартапу. Дисципліноване підприємництво». Учасники: Андрій Федорів, Іван Пасічник, Анна Петрова, Андрій Орлик. Спецпрограма «Бізнес-взаємодія у відкритих системах» [kmb].

17:00-17:45

Кафе Європа.
«Ukrainian Voices»: Михайло Винницький про революцію Гідності. Учасники: Михайло Винницький, Андреас Умланд. Організатор: Франкфуртський книжковий ярмарок за підтримки *German Stories* та *Ibidem Press*.

17:00-17:45

Зал «Папір». Лекція Віри Агеевої **«Хвильовий і Винниченко: концептуальні екстремі українського модернізму».** Організатор: Смолоскип.

17:00-17:45

Зал «Сфера». Круглий

стіл **«Війна і сексуальне насильство: презентація мемуару „Жінка в Берліні“».** Учасники: Оксана Забужко, Зоя Казанжи, Роксоляна Свято, Оксана Плаксіє. Організатор: Комора.

17:00-17:45

Зал «УВК». Круглий стіл **«Ренесанс фотокнижки».** Учасники: Олександр Ляпін, Ілля Павлов, Ярослав Ведмідь, Сергій Лебединський, Роман Пятковка. *Українська візуальна книга.*

17:00-17:45

Зал «Епілог». Дискусія **«Мислення та читання: Очевидні та неочевидні зв'язки».** Учасники: Андрій Баумейстер, Олег Хома, Андрій Мельник. Організатор: *cowo.guru* — спільнота мислячих людей.

17:00-17:45

Відкрита розмова **«Гіп-гоп між класикою і джазом».** Учасники: Люба Морозова, Сергій Кейн, Вячек Криштофович. *Кураторська програма Люби Морозової «40 років гіп-гопу».*

17:00-18:30

Кінозал. ***Casi Desnudo*: українська прем'єра фільму про Юрія Тарнавського та обговорення.** Учасники:

Олександр Фразе-Фразенко, Олександр Дубовик. Модераторка: Богдана Романцова. Організатор: *OFF Laboratory*.

17:00-18:45

Зал «Фарби». Дискусія **«Містечко: разом та окремо».** Учасники: Андрій Любка, Віталій Портников, Віктор Радущкий (Ізраїль), Мар'яна Максим'як, Наталя Федущак (США). Модератор: Андрій Павлишин. Організатор: Літературний центр імені Агнона. *Фокус-тема «Сусідство: відкрите питання».* Кураторка — Віра Балдинюк.

18:00-18:45

Зал «Екслібрис». Презентація книжки **«Гендерне тяжіння»** Катерини Левченко, урядової уповноваженої з питань гендерної політики. Організатор: Фоліо.

18:00-18:45

Зал «Папір». Дискусія **про українську масову літературу: теперішній стан, проблеми, перспективи розвитку.** Учасники: Андрій Мартиненко, Софія Філоненко, Ярина Цимбал, Владислав Івченко, Іванна Денис, Андрій Павловський, Денис Шпак. Організатор: Темпора.

18:00-18:45

Зал «УВК». Розмова
«Софія Яблонська та
Сергій Мельниченко:
дві епохи, один
Китай». Учасники:
Сергій Мельниченко,
Сергій Каменній,
Саша Биченко, Ярослав
Ведмідь, Ілля Павлов,
Тетяна Павлова, Лідія
Лихач. Організатор:
Родовід.

17:00-17:45

Музична сцена.
Invented Landscape.
Концерт електроакус-
тичної музики у вико-
нанні дуету *Dąbrowski/
Mańko (PL/UA)* — Давід
Домбровські (синтезатор
модулярний) та Остап
Манько (скрипка/елек-
троніка).

18:00-18:45

Студія прямого ефіру.
Українська поезія
на радіо та в музиці.
Ведуча — Наталка
Писанка. Кураторська
програма Трини Славін-
ської «Говорить Київ».

18:00-18:45

Зал «Пролог». Дискусія
«Знайомство із сусі-
дами: переклад
як спосіб пізнання
Іншого та руйнування
стереотипів»
з нагоди видання трьох
книжок серії «Крим-
ськотатарська проза
українською». Учасники:
Алім Алієв, Павло Сачек,
Надія Гончаренко, Анас-

тасія Левкова, Таміла
Сеїтяг'єва. Організатор:
Майстер книг.

18:00-18:45

Зал «Епілог». **The more
of less:** презентація
книжки Джошуа Бек-
кера. Учасники: Тетяна
Євлєєва, Анна Понікар-
чук. Організатор: Рідна
мова.

18:00-18:45

Вулична сцена. Музично-
візуальний перформанс
«**Прибуття**». Учасники:
команда «Куншт».
Спецпрограма науко-
во-популярного жур-
налу «Куншт».

18:00-18:45

Музична сцена. Вистава
«**Упіймати Кайдаша**»
за мотивами повісті
Івана Нечуя-Левиць-
кого «Кайдашева сім'я».
Драматург: Наталка
Ворожбит, Режисер:
Максим Голенко. Орга-
нізаційний партнер:
«Дикий театр». Куратор-
ська програма Анастасії
Гайшенець «Прибульці».

19:00-19:45

**BARnaSTIYKA. Концерт
US Orchestra - музика
експедицій.** Учасники:
Андрій Левченко, Ярина
Дрон, Сергій Постоль-
ников. Організатор:
BARnaSTIYKA.

19:00-19:45

Студія прямого ефіру.
Спецвипуск авторської

програми Олени Гусей-
нової «**7 головних
книжок Книжкового
Арсеналу**». Книжкова
лавка топ-7. Куратор-
ська програма Трини
Славінської «Говорить
Київ».

19:00-19:45

Вулична сцена. Медіа-
перформанс «**Вірту-
альний VS реальний:
де твоя межа**». Учас-
ники: Поліна Горлач,
Богдан-Олег Горобчук,
Елла Євтушенко,
Михайло Жаржайло,
Заза Пауалішвілі, Трина
Купчинська, Оксана
Гаджій, Олеся Новик,
Дарія Лисенко, Ольга
Калініна, Артемій Калі-
нін, Ганна Купач, Олег
Лимарчук. Організатор:
творче об'єднання
LitHUP.

20:00-21:15

Музична сцена. **Твори
Ігоря Стравінського,
Джона Кейджа
і Дьордя Лігеті.** вико-
нує *Ensemble Nostri
Temporis* та Євген Оркін
(кларнет). Кураторська
програма Люби Морозо-
вої «Уявні танці».

20:00-21:30

Вулична сцена.
Плани на літо.
Закриття Книжкового
Арсеналу та відкриття
Літньої сцени. Концерт
Heart Beat Brass Band.

**КОМЕРЦІЙНІ
МАЙДАНЧИКИ**

КОМЕРЦІЙНІ МАЙДАНЧИКИ

23 ТРАВНЯ,
ЧЕТВЕР

16:00-16:45

Зал «Епілог». Брати Капранови презентують роман **«Справа Сивого»**. Учасники: Віталій Капранов, Дмитро Капранов, Микола Кравченко. Організатор: Нора-Друк.

17:00-17:45

Зал «Пролог». Презентація збірки віршів про Україну американського поета Білла Артрелла. Учасники: Вільям Артрелл, Ясіна Мах. Видавничий дім «Освіта України».

18:00-18:45

Зал «Пролог». Наші **«Червоні Хаші»**. Презентація роману Фоззі про співжиття та порозуміння без належних на те умов. Учасники: Олександр Фоззі Сидоренко, Володимир Беглов. Організатор: Видавництво Старого Лева.

18:00-18:45

Зал «Епілог». Презентація інтерактивної книжки **«Шевченко на кожен день: з Яніною Соколовою»**. Учасники: Яніна Соколова,

Олександр Красовицький. Організатор: Фоліо.

19:00-19:45

Зал «Епілог». **«Перспективи успішної України»**. Учасники: Микола Давидюк, Ярослав Грицак, Дана Павличко. Організатор: Смолоскип.

24 ТРАВНЯ,
П'ЯТНИЦЯ

12:00-12:45

Зал «Пролог». Презентація книжки **«Гроші не ростуть на дереві»**, гра в економічну гру **«Маленький економіст»**. Учасники: Анастасія Литовченко, Ірина Безугла, Олена Ольховська, Юлія Єрьоменко. Організатор: ВГ «Кенгуру».

13:00-13:45

Зал «Епілог». Презентація книжки **«Тіло»**. Учасники: Валентина Мержиєвська. Організатор: БеркоШко.

14:00-14:45

Зал «Пролог». Презентація нової редакції роману-антиутопії Юрія Щербака **«Час смертохристів»**. Учасники: Юрій Щербак, Іван Малкович. Організатор: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.

15:00-15:45

Зал «Пролог». Диспут **«Детектив**

по-українськи: тренди, особливості та відмінності на тлі європейської традиції» з нагоди виходу роману **«Готель „Велика Пруссія“**. Учасники: Богдан Коломійчук, Ілларіон Павлюк. Організатор: Видавництво Старого Лева.

15:00-15:45

Зал «Епілог». Творча зустріч і презентація нових книжок письменницького подружжя **Володимира Лиса та Надії Гуменюк** за участі авторів. Організатор: Клуб Сімейного Дозвілля.

16:00-16:45

Зал «Пролог». Презентація книжки Дари Корній **«Місяцівна»**. Учасники: Дара Корній, Ігор Зарудко. Модераторка: Міла Іванцова. Організатор: Vivat.

16:00-16:45

Зал «Епілог». Інтерактивна зустріч з читачами серії книжок **«Коти-во-яки»**. Учасники: Остап Українець, Катерина Дудка, Тетяна Левченко. Організатор: ACCA.

17:00-17:45

Зал «Епілог». Зустріч з автором і презентація одразу трьох книжок **Яна Валєтова** за участі автора. Організатор: Фоліо.

18:00-18:45

Зал «Епілог». Розмова **«Боти, тролі і вірусна реклама»** з нагоди виходу книжки **«Як я була ботом»** Юлії Смаль. Учасниці: Юлія Смаль, Мирослава Барчук. Організатор: Комора.

19:00-19:45

Зал «Пролог». Диспут **«Нова хвиля українського детективу»**. Учасники: Мартин Якуб, Ростислав Семків, Сергій Комберянов, Тетяна Трофименко. Організатор: Смолоскип.

19:00-19:45

Зал «Епілог». Презентація першого українського перекладу **«Кентерберійських оповідей»** Джеффри Чосера. У межах спільного проекту з програмою «Креативна Європа», разом із українським Бюро «Креативна Європа». Учасники: Максим Стріха, Ксенія Калина. Модератор: Олег Фешовець. Організатор: Астролябія.

25 ТРАВНЯ, СУБОТА

11.00-11.45

Зал «Пролог». **«Портрет в інтер'єрі епохи»**. Учасники: Ольга Ковалевська, Олексій Сокирко. Організатор: Клію.

12:00-12:45

Зал «Пролог». Як Ірина Лазуткіна навчилася літати на повітряній кулі та стала дитячою письменницею. Презентація дитячої книжки **«Єнотик Бо і повітряна куля»**. Учасники: Ірина Лазуткіна, Галина Вдовиченко. Організатор: Видавництво Старого Лева.

12:00-12:45

Зал «Епілог». Презентація «Один ірландський, і ще один "ірландський" романи: переклади книжок Кевіна Баррі **«Місто Боуган»** і Ремона Кено **«З жінками по-доброму не можна»**». У межах спільного проекту з програмою «Креативна Європа», разом із українським Бюро «Креативна Європа». Учасники: Ярина Тарасюк, Ярослава Стріха, Ксенія Калина. Модератор: Богдан Пастух. Організатор: Астролябія.

13:00-13:45

Зал «Сфера». Презентація серії книжок для дітей і батьків **«Садочок пані Фреймут»** і майстер-клас від Ольги Фреймут про те, як поєднати виховання дітей з кар'єрою. Учасники: Ольга Фреймут. Організатор: *Snowdrop*.

13:00-13:45

Зал «Пролог». Дискусія у межах презентації книжки Кларисси Пінколи Естес **«Жінки, що біжать з вовками. Жіночий архетип у міфах та легендах»**. Учасники: Оксана Форостина, Гася Шиян, Наталя Валецька, Ірина Карпа. Організатор: *Yakaboo Publishing*.

13:00-13:45

Зал «Епілог». Дискусія **«Що робити, коли ви втрапили до альтернативної реальності?»** з нагоди виходу романів двох сучасних європейських письменників — **«Крига»** Яцека Дукаля та **«Ереб»** Урсули Познаньскі. У межах спільного проекту з програмою «Креативна Європа», разом із українським Бюро «Креативна Європа». Учасники: Андрій Павлишин, Наталка Сняданко, Ксенія Калина. Модератор: Володимир Аренев. Організатор: Астролябія.

14:00-14:45

Зал «Пролог». Розмова **«Комікси DC і не тільки: що нового?»**. Учасники: Марія Шагурі, Олена Оксенич, Марина Дубина, Ярослава Стріха, Катерина Базарова. Модераторка: Ірина Ніколайчук. Організатор: Рідна мова.

14:00-14:45

Зал «Епілог». Зустріч «„**Чорний ворон**“ – екранізована література» з письменником Василем Шклярем та акторами фільму «**Чорний ворон**». Учасники: Василь Шкляр, Тарас Ткаченко, Наталія Сумська, Тарас Цимбальюк, Павло Москаль. Організатор: Клуб Сімейного Дозвілля.

15:00-15:45

Зал «Пролог». «**Феміністки не носять рожеве**». **Серйозно?** Приватні історії про фемінізм. Учасники: Ганна Лелів, Катя Тейлор, Уляна Бойко, Дорж Бату (США), Володимир Єрмоленко. Організатор: Видавництво Старого Лева.

15:00-15:45

Зал «Епілог». Дискусія «**Голос страху**» і презентація альманаху «**Бабай: перший кошмар**». Учасники: Володимир Аренєв, Остап Українець, Світлана Тараторіна, Дімка Ужасний, Володимир Кузнецов, Олексій Жупанський, Модератор – Євген Лір. Організатор: Видавництво Жупанського.

16:00-16:45

Зал «Епілог». Презентація воєнних книжок: «**Війна, якої не було**».

Хроніка Іловайської трагедії», «**Щоденник Артилериста**», «**Щоденник Андерсена**», «**Донбас. Записки добровольця**», «**Танець смерті**». Учасники: Роман Зіненко, Геннадій Харченко, Ігор Стрельцов, Ігор Михайлишин, Ігор Родін, Юрій Бутусов. Організатор: Фоліо.

17:00-17:45

Зал «Пролог». Презентація книжки Анастасії Нікуліної «**Завірюха**». Учасники: Анастасія Нікуліна, Ігор Зарудко. Організатор: *Vivat*.

17:00-17:45

Зал «Епілог». Зустріч Лади Лузіної із читачами та презентація книжок «**Неймовірний Київ**», «**Київські Відьми: нові історії**». Учасники: Лада Лузіна, Олександр Красовицький. Організатор: Фоліо.

18:00-18:45

Зал «Пролог». Презентація книжки Івана Байдака «**Чоловік з моїм іменем**». Учасники: Іван Байдак, Ігор Зарудко. Організатор: *Vivat*.

18:00-18:45

Зал «Епілог». Презентація книжки Валентина Щербачова «**Лобановский. Наука побеждать**». Учасники: Валентин Щербачов, Іван Яремчук,

Вадим Євтушенко, інші відомі футболісти. Організатор: Саміт-Книга.

19:00-19:45

Зал «Пролог». Презентація українського видання документального роману Слави Курилова «**Сам в океані**». Учасники: В'ячеслав Смірнов, Надія Міцкевич, Олег Симоненко. Організатор: Час майстрів.

19:00-19:45

Зал «Епілог». Публічне інтерв'ю Володимира Яворівського з нагоди виходу нового історичного роману «**У мене вечеряв Ісус**». Учасники: Анатолій Тарасенко, Володимир Яворівський, Дмитро Кириченко. Організатор: Брайт Букс.

26 ТРАВНЯ, НЕДІЛЯ

11:00-11:45

Зал «Епілог». Презентація перекладу книжки «**Дон Кажмурру**» Машаду де Ассіса. Учасники: Ольга Анабел Сотело Рамірес, Олексій Шендрік, Марина Марчук. Організатор: Макондо.

12:00-12:45

Зал «Пролог». Подолання дитячих проблем з казокотерапевтом

Інною Курило – автором казко **«Пригоди Кексика і його друзів»**.
Організатор: Мандрівець.

12:00-12:45

Зал «Епілог». Дискусія **«День з життя книгаря: як живуть українські книгарні»** з нагоди виходу книжки **«Щоденник книгаря»** Шона Байзелла. Учасники: Наталя Моспан, Наргіз Гафурова, Роман Крижанівський, Олексій Сердюков. Організатор: Наш формат.

13:00-13:45

Зал «Пролог». Котячодитяче театралізованешоу **«36 і 6 котів-компаньйонів»**. Учасники: Галина Вдовиченко, Оксана Зьобро. Організатор: Видавництво Старого Лева.

13:00-13:45

Зал «Епілог». Презентація книжок серії **карпатської фольклористики за участі Миколи Княжицького**. Учасники: Олександр Красовицький. Організатор: Фоліо.

14:00-14:45

Зал «Пролог». Презентація відеоантології сучасної української поезії **«РИМОВА»**. Учасники: Дмитро Чистяк, Леся Мудрак, Юлія Бережко-Камінська, Сергій Савін, Світлана Дідух-Романенко та інші. Орга-

нізатор: Саміт-Книга.

14:00-14:45

Зал «Епілог». Дискусія **«Чому одні суспільства успішно розвиваються, інші занепадають, або стисло про те, як ми все про**али** у межах презентації перекладів книг Дж. Даймонда **«Колапс»** та Т. Філіпса **«Людство: стисло про те, як ми все про**али»**. Учасники: Олесь Петік, Тарас Лютий, Андрій Смолій та Максим Яковлев. Організатори: КМ-Букс, Куншт.

15:00-15:45

Зал «Пролог». Презентація нової редакції роману-антиутопії Ярослава Мельника **«Далекий простір»**. Учасники: Ярослав Мельник, Іван Малкович. Організатор: А-БА-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.

15:00-15:45

Зал «Епілог». Дискусія **«Прощання з молодістю»** навколо найновішої книжки Памели Дракермен **«Дорослих не буває. Життя після 40»**. Учасники: Оксана Форостина, Ганна Улюра, Вікторія Наріжна. Організатор: *Yakaboo Publishing*.

16:00-16:45

Зал «Пролог». Презентація книжки **LEGACY UKRAINE**. Учасники: Олександра Маликова,

Андрій Шевченко, Роман Загороднюк, Сергій Бубка. Організатор: Саміт-Книга.

16:00-16:45

Зал «Епілог». Презентація майбутньої книжки для дітей **«Малеви́ч і я»**. Учасники: Оксана Садовенко, Олег Симоненко. Організатор: Час майстрів.

17:00-17:45

Зал «Пролог». Розмова **«Чому про „це“ потрібно говорити: проблема сприйняття психічних розладів у суспільстві»** на матеріалі роману **«По той бік сонця»** Ксенії Фукс. Учасники: Андрій Мартиненко, Ксенія Фукс, Володимир Коростій. Організатор: Темпора.

**КУРАТОРСЬКІ
ПРОГРАМИ**

СУСІДСТВО: ВІДКРИТЕ ПИТАННЯ

Кураторська програма Віри Балдинюк

«Діло з грушею скінчилось несподівано.

Груша всохла, і дві сім'ї помирились.

В обох садибах настала мирнота
й тиша».

Іван Нечуй-Левицький,

«Кайдашева сім'я»

У сусідських зв'язках завжди виникає питання межі, власних і чужих кордонів, де закінчується «моє» і починається «чуже» або «спільне». Ці лінії весь час зміщуються й стираються, як на рівні локальному, так і на рівні держав. «Контурні» карти світу досі оновлюються — через брекзити, анексії, прикордонні ескалації й гарячі точки Близького Сходу, які ніколи не затихають.

У геополітиці сусідство — це те, що змінити неможливо. Сусідів не обирають. В історії завжди були часи найскладніших відносин між країнами, але навіть вони рано чи пізно перетікали в «субфебрильний» стан, а далі — у цивілізоване, регульоване законом сусідкування. Варто згадати лише приклади повоєнної Польщі й Німеччини, Британії й Франції, Португалії й Іспанії, Греції, Туреччини й Кіпру. Чи можемо ми сьогодні уявити таке майбутнє для своєї країни?

Від часу повалення Берлінської стіни минуло 30 років. З погляду XX століття це зовсім недавня історія, яку ми проживали завдяки телебаченню. Однак соціально-політичні висліди цих подій стираються й забуваються надто швидко. Так само й балканські рани кінця 90-х витіснені з уваги багатьох європейців, а співжиття свідків, жертв та їхніх дітей продовжується — у малих і

великих містах, які видозмінюють свої ландшафти, залишаючи на поверхні сліди пам'яті. Сусідство передбачає також емоційну пам'ять, потребу ревізії власних знань. Лише тепер ми починаємо по-справжньому відкривати історію й культуру Криму для себе й для світу, в той час коли його мешканці залишаються в загроженому становищі. І лише нині ми звертаємося до напівзабутих імен і текстів єврейської культури, бо без цього й українська — неповна. Коли ж минає травма і чи не закінчується вона забуттям? Які можливості має література для художнього перетворення пам'яті?

Британський історик Ніл Фергюсон говорить про вертикальний і горизонтальний вимір комунікації суспільства, «башти» й «площі», протистояння між ієрархіями й мережами. Він говорить про силу горизонтальних зв'язків, які можливо налагоджувати й посилювати лише завдяки власній присутності й участі. Більше жодних ілюзій щодо віртуальних мереж, які виконали свою місію в 2000-х. Пора повертатися до фізичної взаємодії, до тієї самої ринкової площі, у вужчому сенсі — до інституцій культури, де можна долати в собі страх реального спілкування з Іншим.

Після всіх драматичних сюжетів європейської історії, перерваних чи знищених культурних практик, плаци, базари та ринки досі сповнені живої людської комунікації. Чи це не диво, коли після кількох десятиліть взаємного відчуження й недовіри поміж людьми так само, як сотні років тому, зав'язуються маленькі побутові розмови про дітей, погоду чи політику? Короткі розмови — надійні ліки від соціальної дефрагментації й поляризації, яка відбувається нині в суспільствах та інститутах, і хороший початок для глибшої розмови.

Книжковий Арсенал пропонує долучитися до теми сусідства для того, щоби ми всі могли віднайти для себе дієві формули співпраці, співжиття й співтворення, й спробувати відповісти на непрості питання, які прозвучали в цьому тексті.

УКРАЇНЬСЬКА ПРОГРАМА

Координаторка: Таня Родіонова

Щороку Українська програма Книжкового Арсеналу стає своєрідним лаковим папірцем літературного середовища країни, адже відображає найактуальніші читацькі та видавничі потреби. На відміну від окремих кураторських програм, її формує не бачення якоїсь однієї людини; це мозаїка різноманітних ідей видавців, літераторів, партнерів й організацій, яка, однак, створюється під пильним оком кураторської команди.

Попри це, Українська програма — досить цілісна тканина, зіткана з різних суспільних і ринкових тенденцій. Цьогоріч, як і протягом кількох попередніх років, гострою для учасників фестивалю залишається тема російсько-української війни, що в програмі представлена досить широко одразу в кількох вимірах. Так, на подіях Української програми говоритимуть про сексуальне насильство над жінками на Сході, про здатність України приймати наслідки війни — як-то реабілітація воїнів і налагодження комунікації з ними та жителями окупованих територій, а також обговорюватимуть фіксацію досвіду війни в літературі. У цьому контексті слід згадати про літературу ветеранів і волонтерів — свідчення самих учасників бойових дій, що їх зараз активно друкують українські видавництва, і які часом великими накладками розходяться і як самвидав. Сьогодні література

почасти стає терапевтичним методом як для авторів, так і для читачів, ресоціалізацією для них. А складні тексти, що потребують аналізу та вдумливого прочитання, стають чимраз популярніші.

Кримське питання сьогодні теж переосмислюється, бо йдеться не лише про саму окупацію, а й про правозахисників, які продовжують боротися за права людини в Криму, та про тих, хто через свою позицію стали в'язнями Кремля. До того ж, у травні цього року відзначатимуть 75-ті роковини депортації кримських татар. Тому події фестивалю точно не могли оминати цієї теми, яка перегукується з цьогорічною фокус-темою Книжкового Арсеналу — «Сусідство: відкрите питання».

Що ж до суто літературних тенденцій, то і надалі спостерігаємо зростання цікавих перекладних видань — тут і відомі класики, і нові для українського читача імена. Тішить, що видавці не обмежуються популярними європейськими мовами. Нарешті в українському перекладі з'являється класика східної літератури. Окрім того, популярності набувають комікси й графічні романи — як українські, так і перекладні. Вони дуже різні — від дитячих до таких, що в них ідеться про глобальні соціальні проблеми. Отримавши багато ідей щодо подій, присвячених цьому жанру, кураторська команда вирішила виокремити їх у спеціальну програму.

Та не перекладами єдиними. Цього року маємо потужний сплеск нових романів від класиків української літератури та молодих письменників, а також більше нових поетичних збірок, ніж торік.

Події Української програми — це нагода не лише зрозуміти літера-

туру сьогодні, а й долучитися до дискусії про те, що ми як суспільство нині переживаємо, з ким і в якому напрямку рухаємося.

МІЖНАРОДНА ПРОГРАМА

Кураторка: Оксана Щур

Письменники й експерти з різних країн світу збираються на Книжковому Арсеналі проговорити важливі для них і для широкого загалу питання. Міжнародна програма фестивалю — це платформа для побудови мостів між культурними спільнотами. Культурна дипломатія в дії, подекуди тривкіша за офіційні меморандуми, відбувається саме тут: у дискусіях на сцені «Кафе Європа», під час лекцій на майданчику для професійних подій, за кавою у дворі Мистецького Арсеналу поряд із Вуличною сценою. Так інтелектуали й митці творять зв'язки, незалежні від результатів виборів і референдумів.

Публічні розмови, літературні читання, дискусії на важливі теми об'єднують людей з України та з-поза її меж, які в щоденному житті займаються кураторством, менеджментом, письмом, театром, сучасним мистецтвом — одне слово, працюють у доволі різних сегментах культури. Але так само, як відвідувачі фестивалю, що відпочивають за сусіднім столиком чи слухають виступи в залі, вони цікавляться актуальним сьогоднішнім: намагаються вловити його пульс у скомпонованих кураторами програмах і виставках, у трендах книговидання й фокусних точках організації щоразу унікальних культурних просторів.

Їх об'єднує також уміння розповідати історії й робити це з особливою любов'ю до своєї праці. З історії починається книжка. Історію розкаже виставка. Кожен виступ на сцені,

кожна рекомендація звернути увагу — це теж насамперед історія, що має шанс жити далі. Котрісь із закладених у ці оповіді ідеї проростуть тут, а решта — шукатимуть інший ґрунт. На фестивалі вони всі оживають одночасно — це прекрасний кількадекний сад ідей. Зрештою, це карнавал.

Ми почуємо історії краси та успіху в розмові, присвяченій сторіччю легендарної мистецької школи Баугауз, дізнаємося про фуд-стайлінг як ілюстрацію, спілкуємось із Ніккі Волш та Максом Фабером (Німеччина), а про феномен ілюстраторів нам розкажуть Дерек Бразелл та Джо Девіс (Велика Британія). З іншого ракурсу про це розповість Майк Вікінг, автор бестселера «Маленька книга хоґе» (Данія). Ми обговоримо роль перекладача в переповіданні історій різними мовами — мовами країн і спільнот: розмови із Барбарою Кассен (Франція), Анною Хромовою (Ізраїль), Ритю Кіндлеровою (Чехія), Ростиславом Немцевим (Канада), Богданом Задурою (Польща), Марком Белорусцем (Україна) поглиблюють читацьке й письменницьке усвідомлення творчих процесів і взаємодій. Історії про історію розкаже, зокрема професор Сергій Плохій (США), представляючи свою книгу «Ялта. Ціна миру»; і з іншого ракурсу — Грейс Кеннан (США) під час презентації українського видання власних мемуарів.

Розуміння мультикультурності та сусідства додадуть спеціальна програма за участі канадських авторів, які вперше представлені на нашому фестивалі, а також окремі події в партнерстві з Франкфуртським і Лондонським книжковими ярмарками — світовими лідерами індустрії. Те, як політичні та суспільні зміни впливають на книжкову сцену, публічно обговорять віце-президент

Франкфуртського книжкового ярмарку Тобіас Фосс та генеральна директорка Мистецького арсеналу Олеся Островська-Люта, а про пошук куратором балансу між «чистим мистецтвом» та вимогами широкого загалу — Томас Вольфарт, директор Берлінської літературної майстерні (*Literatur Werkstatt Berlin*) — місці зустрічі авторів із різних країн світ з німецькими читачами, та Бас Квакман, директор *Poetry International Foundation* (Нідерланди).

ХТО Я? У РОЗМОВІ З СУСІДАМИ

Кураторська програма Андрія Бондаря

Кожен письменник насамперед відповідає на питання «Хто я?». Це головне запитання, яке міститься в усіх його словах і образах, у формі та змісті, стилі та ритмі, хоч може і не бути — а часто-густо й не буває — окреслене конкретно. Питання «Хто я?» закладено між літер, як невидимий цемент. Ним неможливо злегковажити, бо воно все одно рано чи пізно проявиться, його неможливо уникнути, бо його все одно побачать інші, без нього неможливо говорити і так само неможливо мовчати.

Питання «Хто я?», понад сумнів, пов'язане з картиною світу і ставленням до Іншого, того хто поруч — через стіну, паркан, вулицю, кордон, континент, релігію, національність, стать. І лише ставлення до Іншого дає відповіді на питання про тебе самого.

«Хто я?» і «Хто ти?» — питання, що їх ставимо одночасно. Ти маєш сусідів і обов'язково для когось — сам сусід. Людське життя не передбачає інших форм співіснування. Люди приречені одні на одних. Індивідуальності приречені на колективні дії й рішення.

Колективи співіснують з іншими колективами. У їхньому зіткненні народжуються уявлення й стереотипи.

З уявлень і стереотипів виростають ворожість і байдужість. І лише знання про Іншого здатне породити зацікавлення й чутливість. Чого саме в нас більше — ворожості та байдужості чи зацікавлення та чутливості? Ми дізнаємося, лише одночасно відповідаючи на питання «Хто я?» і «Хто ти?». Можна прожити в ілюзії мирного мультикультурного співіснування, а згодом — наприклад, після історичної катастрофи — виявити, що то була звичайна байдужість без жодної спроби зрозуміти. А спроби цього взаємного розуміння першою пропонує література.

Кожного з учасників моєї кураторської програми на Книжковому Арсеналі залучено в діалог з Іншим, кожен презентує власну відповідь на питання «Хто я?»

Богдан Задура — польський поет і перекладач, головний редактор журналу *Twórczość*. Знакова постать польсько-українського літературного діалогу останніх десятиліть, іронічний лірик, ловець парадоксів і творець пронизливо точних формул. Без його інтерпретації не було би десятків книжок українських авторів польською мовою. Автор численних поетичних збірок. Остання — *Po szkodzie* (2018).

Поетично-музичний дует «Рейвах» — музично-літературна колаборація фріджазового мультиінструменталіста Миколая Тшаски (Гданськ) і письменника Миколая Грінберг'а (Варшава), який видав однойменну з назвою дуету книжку малої прози. Це своєрідна сповідь польського єврея, яка, за словами Ольги Токарчук, зворушує, тривожить і ставить

діагнози. Грінберг у своїй творчості зачіпає вельми дражливу в сучасній польській культурі тему — долі польського єврейства в ХХ столітті.

Вальжина Морт — білоруська письменниця й перекладачка, яка останні 13 років мешкає в США. Лауреатка міжнародної літературної премії *Crystal Vilenica Award* (2004) за найкращий поетичний перформанс. Київське видавництво «Люта справа» приготувало першу збірку авторки українською мовою в перекладах Лесика Панасюка і з передмовою Сергія Жадана.

Кріс Абані — нігерійський і американський письменник. Перший же роман автора *Masters of the Board*, опублікований 1985 року, визначив реальність його країни. Описаний у політичному трилері переворот відбувся не лише в Нігерії, а й у його житті. На батьківщині письменник тричі опинявся за ґратами за свою творчість і навіть перебував під загрозою страти. 1991 року він емігрував до Великої Британії, а згодом (1999) — до США. Кріс Абані — автор чотирьох романів, двох книжок малої прози та семи поетичних збірок; лауреат численних літературних нагород.

ГОВОРИТЬ КИЇВ

*Кураторська програма
Трини Славінської*

Радіо — найшвидше з медіа. Поки ти в ефірі, можеш ротом, губами, язиком, зубами, піднебінням, горлом, зв'язками, подихом, мовчанням озвучити будь-яку історію, одночасно з тим, як вона відбувається. Радіо не має кордонів, адже його можна зловити хоч на дріт, аби лише вміти щось таке підключити. Досвід слухання «голосів» усіма можливими легальними та нелегальними способами ще

дуже недавно мали громадяни СРСР, що їм залізна завіса створювала перепони для вільного отримання інформації. Світ ловив радіо й таки спіймав. Радіо — також медіа з найдовшою пам'яттю. У мить, коли пишуться ці слова, на Радіо Культура звучить запис із фондів: Василь Стус читає свої вірші. Далі лунає один зі складів оркестру Українського радіо — привіт із минулого, бо цю музику виконали та записали півстоліття тому.

Цього року програма «Говорить Київ» надає можливість на власні очі побачити, як створюється світ звуків.

На спеціальному майданчику студії Суспільного мовлення відбуватиметься доволі рідкісне поєднання подій. Сцена, де розташується виїзна студія Суспільного мовлення, запропонує не лише заплановані програмні дискусії, але й живі ефіри в щоденних лінійних передачах. Їх усі можна буде почути і на території Книжкового Арсеналу в Києві, і в усьому світі на хвилях ефіру, тобто без кордонів. Заходи сплановані так, що їх можна не лише відвідати в ролі глядачів, а ще й слухати на радіо та переглядати на телебаченні чи онлайн у соцмережах.

На перший погляд, тут немає жодного видовища... та насправді це доступ усіх відвідувачів Книжкового Арсеналу до невидимого досі спектаклю — роботи радіо- і телестудії. Копітка студійна робота відбуватиметься просто на очах у публіки. Усе це зазвичай залишається за кадром, але не цього разу, адже тепер радіота телеведучі виступлять і як модератори подій. Родзинка кураторської програми — можливість почути наживо радіоп'єсу «Палата №7», що посіла III місце конкурсу радіоп'єс «Радіодрама UA/UK»; «Аудіокнижки» («Тореадори з Васюківки» Всеволода

Нестайка та оповідання Григора Тютюнника) у виконанні відомих читців Василя Чорношкура та Олега Комарова; спецвипуск «Поезії на Радіо Культура», що поєднає поетичні голоси і живих авторів, і тих, кого вже з нами немає.

1924 року в Харкові вперше зазвучало Українське радіо. Слова «Алло, алло, алло, говорить Харків!» відкрили мовлення. Перша передача на Українському радіо — трансляція живого концерту. Тож Українське радіо лунає в ефірі вже 95 років. Моя кураторська програма «Говорить Київ» — нагода цю майже сторічну історію відзначити.

УЯВНІ ТАНЦІ

Кураторська програма Люби Морозової

Один із найяскравіших символів єднання — танець. Більшості танців властивий зоровий і тактильний контакт. Відчуття єдності неймовірно потужне, та чи не ілюзорне воно? Цікавий факт: втілення дружби і єднання, грецький танець сиртаки, який танцівники виконують обійнявшись, це своєрідна містифікація — у фольклорі його не існує, танцювальні елементи придумали 1964 року для художньої стрічки «Грек Зорба», та чи багато людей про це пам'ятає?

Неідеалізоване сусідство — центральна тема цьогорічної музичної програми. Танцювальність так чи так пронизує всі концерти, втім, тісні обійми — не завжди символ миру.

Музично-театральний перформанс за мотивами твору Девіда Ленґа *The little match girl passion* «Страсті за дівчинкою з сірниками» у виконанні вокального ансамблю сучасної музики *Alter Ratio* та за участі режисера-постановника Дмитра Костю-

минського дивним чином поєднає жах і красу. Головна героїня — дівчинка, яка помирає від холоду через байдужість сусідів. Танець тут проступає як на рівні сучасної пластики, так і в ритмічності вокальної лінії. І в ньому енергії відторгнення не менше, ніж бажання єдності.

Найвідоміший український піаніст молодшого покоління, рафіновано-аристократичний Антоній Баришевський, якого меломани обожають за екстатичного Мессіана і натхненного Бетговена, вперше виступить перед широкою публікою разом із винахідником-електронником Остапом Костюком. Явища різних світів, що не перетинаються, сьоме фортепіанне небо і пульсуюча маґма електронних ритмів, зіллються в спільному екстатичному танці.

Благодійний фонд *Veré Music Fund* продемонструє шляхетну музику «львівського Моцарта» — Франца Ксавера Моцарта, сина Вольфґанґа Амадея, який 30 років свого життя присвятив Львову. Чи була Україна на початку ХІХ століття частиною Європи? І чи є українська музика частиною європейської музичної традиції? Молоді музиканти не будуть філософувати марно, а відтворюють ритми тих часів.

В останньому концерті київський колектив *Ensemble Nostri Temporis* разом із німецько-українським кларнетистом Євгеном Оркіним зіграє п'єси Стравінського, Кейджа і Ліґеті, що були створені в непрості повоєнні роки. У творах страх тієї пори відчутно контрастує з акцентом на танцювальність, надаючи життєрадісності п'єс особливий надрізок, на зразок кривої посмішки людини, яка фатально швидко подорослішала.

Танець для всіх цих концертів — річ

така ж уявна, як і дружнє єднання. Втім, чи не є фізичне відчуття ритмів, попри відсутність зорового споглядання танцю, тремтливим доказом існування тотальної невловної єдності, навіть коли віру в неї цілком підірвано?

40 РОКІВ ГІП-ГОПУ

Кураторська програма Люби Морозової

Поки класична музика невдоволено протирає свій старовинний монокль, гіп-гоп втілює в життя всі рожеві бажання Бетговена і Стравінського. Гіп-гоп увібрав у себе кантрі і рок, гаус і оперу, голоси мертвих, живих і ненароджених. Сьогоднішнє лідерство цього жанру перш за все завдячує саме здатності об'єднувати все без винятку. А ще він символ успішної комунікації або ж уміння домовитися.

Можна скільки завгодно іронізувати щодо твердження, буцімто саме хіп-хоп знизив рівень злочинності в Нью-Йорку, адже молодь почала залагоджувати конфлікти не бійками і сутичками, а реп-батлами. Хай там як, про історію цієї субкультури, що зародилася в середині 70-х у нью-йоркському районі Бронкс, відомому високим рівнем злочинності, слід було б розповідати у школах на уроках «Людські чесноти», якби тільки можна було знайти хоч одну пристойну пісню без копворектальної лексики. А може, й добре, що це позашкільне явище, бо правила життя засвоюють не з підручника.

Тему гіп-гопу для вуличної сцени зараз обрано з кількох причин. По-перше, він рано чи пізно все поглине, як батечко-Хронос. По-друге, він уже об'єднав поезію, музику і фокус-тему цьогорічного Книжкового Арсеналу — сусідство. По-третє, саме цього року офіційно

виповнюється 40 років з моменту народження жанру — 1979-го вийшла в світ перша в історії гіп-гопу композиція, *Rapper's Delight* гурту *The Sugarhill Gang*.

Святкуємо двома концертами, естетським гіп-гопом львівського виконавця BRAT і рівненського репера Аппекса. А ще хронологічно відстежуємо історію жанру в лекції «40 років гіп-гопу» та перетинаємо і роз'єднуємо джаз, класику та поезію як складові гіп-гопу в спільній розмові музичних критиків Люби Морозової, Сергія Кейна і Вячека Криштофовича.

Ми пропонуємо відвідувачам інтелектуальну дискотеку: ритмічно і глибоко, аж до викопних риб-латимерій, пірнути по філософський стаф репу.

ПЕРФОРМАТИВНА ПРОГРАМА «ПРИБУЛЬЦІ»

*Кураторська програма
Анастасії Гайшенець*

У широкому розумінні ми всі прибульці у цьому світі. Хтось обживається як господар, а хтось, — так і стоїть на порозі чужинцем. Ми можемо бути загарбниками і руйнівниками, а можемо — дослідниками і творцями нових форм і сенсу. У межах перформативної програми фестивалю розглядаємо на різних наближеннях поняття «іншого», «прибульця». Хто він/вона/воно? Що становить для нас об'єкт уваги, який ми маркуємо як «чужорідний» або «інший»? Хто є прибулець, як у побутовому значенні цього слова, так і в площині метафори широкого узагальнення? Тема прибульців порушує питання інакшості й нашої толерантності до неї; етики і поваги до традиції; меж свободи особистості; від-

чуження й спроб подолання; контакту з невідомим, травм і синергії.

Також не оминемо і вужчого тлумачення теми прибульців — політичного. Адже живемо у складні часи, коли політичні й кліматичні катаклізми змушують людей покидати свої домівки та перетворюють їх на біженців і переселенців, які і є прибульцями в безнапасних суспільствах, випробовуючи на міцність основи європейської демократії й нашу цивілізаційну спроможність.

І, звісно, ми не оминемо питання відчуженості поетичного генія й ірраціональних енергій у суспільстві, що вибудовується за принципами детермінізму. Поет — як інший, митець — як прибулець, мистецтво — як витіснене. Як зрозуміти, і чи можливо зрозуміти поетичний геній? За ініціативою Театральної лабораторії під час фестивалю відбуваються 4 експериментальні події, творцями яких стали відомі поети й перформери.

Найменші діти як прибульці, які пізнають наш світ через досвід болю, споглядання, відтворення й співпереживання. Чи можемо ми убезпечити це знайомство? Чи варто це робити? Ми спробуємо подумати над тим, як розпочати знайомство дитини зі світом з позитивного досвіду на прикладі дитячої вистави «Конструктор». Як спонукати до зацікавленості та співтворчості, уникаючи створення для дитини «тепличних» умов?

І насамкінець прибульці — прибульці. *Is anybody out there?* Чи ми самотні у Всесвіті?

**СПЕЦІАЛЬНІ
ПРОГРАМИ**

СПЕЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ У СВОЇЙ ТАРИЛЦІ: *OFF AIR*

Спецпрограма Олени Брайченко про культуру кулінарії наших сусідів

Їжа — природна потреба, що об'єднує всіх людей. Гастрономічні традиції, застільний етикет і кулінарні техніки — те, що відрізняє одну культуру від іншої. Говорячи про їжу, можна зачепити багато питань: соціальну взаємодію, економічний розвиток, громадський активізм, мистецькі акції тощо. Цього року ми зосередимося на гастрономічних взаємовпливах — істивних слідах контактів, проникнень і збагачення культур, що співіснували на території України.

Поговоримо про тренди та досвід інших країн, де сучасні кулінарні книги вже давно переросли формат збірників рецептів. Гастрономічна книга сьогодні — це путівник у світ історії чи сучасного мистецтва, кулінарних традицій народу або неймовірні відкриття майстрів кухарства. На полицях книгарень можна знайти все: від історії квасолі до артбуків всесвітньо відомих художників. Нині створення кулінарної книги об'єднує фахівців різних галузей і професій.

Щодня спільно з партнерами — Польським Інститутом, Чеським культурним центром, *Goethe-Institut* та Французьким інститутом в Україні — проходять презентації найкращих іноземних мистецьких книг із сучасної гастрономії. У межах проекту також відбуватимуться розмови про спільне та відмінне в кулінарних традиціях українців і їхніх сусідів. Щоб краще пізнати національні кухні через історію та культуру, своїми дум-

ками та досвідом поділяться кулінари, фуд-фотографи, об'єднані темою гастрономії історики, журналісти і митці. Ми також спробуємо проговорити, чи достатньо розвинутий сектор гастрономічних видань в Україні, яких книжок не вистачає читачу.

Цей проект покликаний розширити горизонти знань про харчову культуру українців і наших сусідів, розповісти історію співжиття різних етносів, що сформували нові смаки у національній кухні.

Спецпрограма Олени Брайченко «У своїй тарілці: *off air*» є ніби продовженням програми «У своїй тарілці» на UA: Радіо «Культура». Запрошуємо зануритись у пізнання смаків минулого та сучасності, а також взяти участь у дискусіях про добросусідство й гастрономічні взаємовпливи.

ПРИБУТТЯ

Спецпрограма науково-популярного журналу «Куншт»

Людство надсилає сигнали в космос з надією отримати відповідь. 1974 року *SETI* (загальна назва для проектів і заходів з пошуку позаземних цивілізацій) навіть надіслали радіосигнал з обсерваторії Аресібо в Пуерто-Ріко з інформацією про атомні числа, людство, склад нашої ДНК, Сонячну систему. Поки що нам не відповіли. Уявімо, що сьогодні нам прилетів сигнал у відповідь. Отже, там хтось є. Що ми їм про себе розповімо?

Людство споконвіку підштовхує цікавість, і саме вона стала причиною того, що ми опинилися тут, де є зараз.

У межах Книжкового Арсеналу ми ініціюємо розмову між вченими (фізиком, біологом, хіміком, екологом) та прибульцем. Що спільного між нами та

Іншими? Ми всі складаємося із зоряного пилу, еволюція лежить в основі складних форм, а що ще?

Ми уявимо, що наш сигнал уже почули, й спробуємо зрозуміти, як інші сприйматимуть досягнення людства. Ба більше, в межах спеціального перформансу покажемо, як ці здобутки сприймаємо сьогодні. Чи не захочемо ми відправити щось іще у безмежний космос, вдосконалити історію або ж доповнити її нашими помилками?

Ми розповідатимемо про історію наших успіхів — історію пізнання себе, яка триває й досі. Саме тому в межах наукової програми відбудеться низка презентацій науково-популярних книжок про світ, у якому ми живемо: від часу та простору до птахів і комах, що існують на Землі. Науковці, популяризатори науки та письменники обговорять актуальні проблеми сьогодення.

«Куншт» — це український науково-популярний журнал і платформа для розповсюдження наукових знань в Україні. З нього можна дізнатися, що відомо вченим про Всесвіт і куди спрямовані їхні пошуки. Місія часопису — культивувати науковий світогляд, просувати самоосвіту 24/7 та формувати спільноту, яка популяризує науку.

БІЗНЕС-ВЗАЄМОДІЇ У «ВІДКРИТИХ СИСТЕМАХ»

Спеціальна програма Києво-Могилянської бізнес-школи [kmbbs]

Сучасний управлінець діє не тільки в рамках своєї професійної сфери, його бізнес не обмежується власною компанією, він є частиною більшої системи: інших компаній, кластеру, регіону, екосистеми, країни та світу загалом. Логіка відкритих систем — це логіка взаємодії, спільних рішень

і спільних ресурсів. Вона стає дедалі популярніша в сучасному світі, адже дозволяє й бізнесу, і державам знаходити відповіді на виклики середовища. Бізнес миттєво «перепакуює» рішення, підлаштовуючись під потреби клієнта.

Компанії об'єднуються, щоб пропонувати кращі рішення клієнтам, і не завжди можна зрозуміти — де межа між ними. Такі відкриті системи підіймають конкуренцію на якісно новий рівень: вони швидко змінюють свої бізнес-моделі, встановлюють високі стандарти, формують очікування споживачів. Сьогодні навіть дуже простий продукт є результатом взаємодії багатьох бізнесів.

Світ настільки взаємопоєднаний, що навіть маленька компанія з Черкас, маючи сильне «ядро», без будь-якої державної підтримки може стати партнером, скажімо, *General Electric*. Великим корпораціям вигідно працювати з маленькими партнерами, вони прагнуть за допомогою чужої унікальності посилити свій бізнес. Для маленьких компаній логіка відкритих систем теж вигідна. Адже бути партнером корпорації зі світовим іменем — означає отримати неймовірний шанс для розвитку.

Завдання топ-менеджера — визначити й окреслити межі свого бізнесу, можливостей і ресурсів, щоб розуміти простір їхнього розширення, відшукати своє місце в більшій системі та досягти нового рівня взаємодії зі своїми колегами, компаніями та світом. Зараз ключове питання для управління — визначити, частиною якої екосистеми він є, і яка його в ній роль.

Бізнес-майданчик Книжкового Арсеналу — це інтелектуальна платформа, де концентруються ідеї топ-управлінців, де у взаємодії реа-

лізується спроба розуміння впливу управлінських рішень на партнерські відносини, співпрацю з персональними бізнес-контактами, компаніями, спільнотою й міжнародними гравцями.

В основі кожної дискусії — видання нових бізнес-книг із фокусуванням на головну тему Книжкового Арсеналу. Ми будемо говорити як про організаційний розвиток компаній чи майбутнє інноваційних підходів у бізнесі в Україні та за кордоном, так і про персональний розвиток управлінця та нові парадигми мислення. Спробуємо розібратися й подискутувати на теми співіснування й співтворення в бізнес-середовищі, визначити головні аспекти й поняття взаємодії у відкритих системах.

ДЗЕРКАЛЬНИЙ ЛАБІРИНТ

*Програма з фантастики
Альони Савінової й Олега Сіліна*

Люди часто бачать одне одного крізь призми упереджень та уявлень. Часом ці призми поступово затуляють обрії, і людина опиняється у дзеркальному лабіринті. У ньому може бути дуже комфортно, адже лабіринт здатен викривити реальність, як кому заманеться. Однак це може завадити по-справжньому зрозуміти іншого — того, хто за межами стін, і навіть того, хто блукає по сусідству тим самим лабіринтом.

Лабіринт може зобразити іншого ворогом, але образ цього ворога більше говорить про того, хто вдивляється у дзеркало. Чимало фантастів змальовувало конфлікт із ворогом, і з часом образ іншої сторони еволюціонував від зовнішніх завоювальників — орків, марсіян, прибульців із зірок, до внутрішніх — корпорацій, бюрократії, людей, які думають інакше. Проте чому ми схильні

бачити ворогав іншому — це питання завжди залишається відкритим.

Ще одне відкрите питання, інше викривлення — образ не-людини, істоти, яка живе поруч, але чимось відрізняється. У фантастиці через взаємодію з не-людьми, фольклорними істотами, особами з надздібностями чи зоряними расами часто проговорюються культурні розбіжності, шляхи емпатії, толерування, знаходження спільного, виходу за межі лабіринту.

Втративши голову від кривих відображень, блукач дзеркальним лабіринтом може потрапити до темних коридорів, де панують страх і відчай. Ці стани досліджує література жахів, яка на контрасті огидного та красивого, справжнього та ілюзорного може нагадати про головні людські цінності та про важку працю — бути людиною.

Переклад також є своєрідною призмою: за допомогою рідної мови ми переймаємо образи і коди культури сусідів, вчимося сприймати тих, хто говорить інакше, думає інакше. Останні роки перекладається багато фантастичних книжок, поступово до нас приходять не лише класичні фентезійні чи науково-фантастичні твори, а й доробок сучасників, сміливе майбутнє кіберпанку та посткіберпанку. Хоча навіть воно іноді програє реальності та її викривленням.

Романи й оповідання, як дзеркала, висвітлюють усе, що є в нас і доброго, і поганого. Вони — інструмент, що виконує функцію, яку заклав митець. Лише від нас залежить, чи складуться дзеркала прози у стіни лабіринту, чи навпаки, стануть рефлектором для маяка, який допоможе знайти шляхи до порозуміння з тими, хто поруч. Коли розумієш

Іншого, уявного прибульця з далеких зірок чи реальну людину з іншої країни, міста, будинку, падають стіни лабіринту й утворюється спільний безмежний простір.

ЧУЖІСТЬ ІНШОГО

*Спеціальна програма від Club of creative philosophy
(Олександр Комаров)*

У праці *Ессе Номо* Ніцше проголошує: «Людина пізнання має не лише любити своїх ворогів, але й уміти ненавидіти своїх друзів».

Ця провокативна теза, як і більшість ніцшевих символізмів, тягнє до нескінченності інтерпретацій. Та дещо постає очевидним, а саме, претензія філософа подолати установлені форми міжлюдських комунікацій. У час, коли максима суспільної взаємодії редукується до політекономічного інтересу або міфологічних забобів, «філософують молотом». Чи задовольняють нас сучасні підходи розв'язання проблематики існування людини? Чи не маємо ми говорити про пошук парадигмальних стрибків у способах осмислення дійсності? Чи достатньо прояснені наші можливості самовизначення? І хто нам ворог, якщо такий справді є?

Події цьогорічної програми будуть присвячені екзистенційно-аналітичній, феноменологічній і психоаналітичній проблематиці з метою ревізії усталених уявлень про засадничу ситуаційність людини.

Серед тем політична філософія, історія інтелектуальних ідей, філософія цінностей, переклад філософської класики тощо.

IN UTERO

*Спеціальна програма
від видання Vertigo*

Коли у стародавньому Єгипті придворні художники вимальовували пергаменти з життєписом фараонів, вони навряд чи розуміли, що створюють новий медіум. Коли інки вирізьблювали історії про богів на камені, то не усвідомлювали, що винаходять комікси. Те саме було з ткачами, які виготовляли гобелени в Середньовіччі. Навіть автори перших мальованих карикатурних історій у нью-йоркських газетах нічого не знали про майбутній шлях індустрії, що народжувалась. Але вони створили дев'яте мистецтво, що поєднує як словесність, так і образотворчість.

Мальовані історії всього світу розвивалися хаотично — створювали сучасні міфології, що допомагали читачам мандрувати в далекі світи, знайомили з новими ідеалами суспільства та просто розважали. Потенціал і складність цього медіума розуміли одиниці — спочатку Вілл Айзнер, далі Мебіус, Арт Шпігельман, Алан Мур, Ніл Гейман, Грант Моррісон, які у різний час не просто розповідали читачам про епічні чи смішні пригоди улюблених героїв, а розширювали рамки та змінювали правила гри. Наприклад, — використовували комікси, щоб розповісти про трагедію Голокосту, створювали власні мультивсесвіти із сотень планет чи ставили в центр оповіді не людину, а, скажімо, Сон.

Українська культура, законсервована в радянській бульбашці, частково пропустила цей шлях. Поки у Франції захоплювалися Тінтіном, а в США благоговіли, дивлячись на Супермена, в наших широтах читачі могли

погортати хіба що «Мурзилку», «Веселі картинки», «Перець». Коли червона імперія впала, індустрія коміксів уже пережила не один злет і падіння, окресливши власний шлях і вибивши собі місце серед культурних медіумів.

Тому нині ми можемо впевнено сказати, що вітчизняна індустрія мальованих історій зараз *In Utero* — лише у процесі зародження. Видання тільки намагаються знайти читача, автори краудфандять на створення самвидаву, а читачі поступово відкривають для себе можливості графічних історій.

Саме тому в програмі *In Utero* ми говоримо про нове і багатообіцяльне. Це не лише нові переклади західних коміксів, а й використання медіума як інструмента соціальної критики, що говорить з аудиторією на різних рівнях. Критика нездорових стосунків, феміністичний дискурс на сторінках мальованих історій — для решти світу це звична річ, а для нас — лише перший крок. Час позбуватися ґранджевої обгортки, тому ми пропонуємо поговорити про те, як створити власне видавництво і з якими новинками друку варто ознайомитися насамперед. А заодно — подискутуємо про необхідність висвітлення питань фемінізму і проблеми домашнього насильства на сторінках коміксів. What else could I say.

КОМАНДА ФЕСТИВАЛЮ

Кураторська команда:

Оксана Хмельовська
Юлія Козловець
Оксана Щур
Віра Балдинюк
Андрій Бондар
Таня Родіонова
Любов Морозова
Анастасія Гайшенець
Ірина Славінська
Анастасія Євдокимова

Оргкомітет:

Олеся Островська-Люта
Соломія Боршош
Юлія Ваганова
Володимир Бабюк
Мар'ян Манько
Юлія Коломак
Сергій Діптан
Тетяна Коробка
Анна Погрібна
Соломія Савчук
Світлана Цуркан

Директорка проекту:

Мар'яна Кіра

Айдендика фестивалю:

Лєра Гуєвська
АТАКА
Анна Соловей
Алла Сорочан
Настя Теор

Виставка «РОЛІТ/ СУСІДИ»

Ольга Мельник
Вікторія Величко
Ігор Оксаметний

Виставка «Обабіч»

Віктор Марущенко
Марк Невілл
Єжи Онух
Саша Курмаз
Максим Горбацький

Літературне редагування і коректура:

Вікторія Стах

Переклад:

Анна Корбут
Анастасія Соголовська
Юлія Дідоха

Прес-служба та PR проекту:

Ірина Гарнець
Олександра Гаврилюк
Дмитро Бабенко
Олександр Попенко

Робота з відвідувачами:

Юлія Коломак
Тетяна Потеруха
Інна Бондар
Марія Громова
Анастасія Яблонська

Робота з партнерами:

Мар'ян Манько
Анна Зателепа
Анастасія Кузьо
Анна Боса

Волонтери:

Ніна Івановська

Логістика та спеціальні потреби:

Віра Кружиліна
Марина Кафтан
Олена Оногда
Анна Хвиль
Марія Ворончук

Благодійна програма:

Благодійний фонд
«МИСТЕЦЬКИЙ
АРСЕНАЛ»
Ольга Вієру

Технічний супровід:

Юрій Тимофеев
Роман Гончаренко
Андрій Касперський
Юрій Хоменко

Юридичний супровід:

Олександр Тимчук
Анна Кучерук
Юлія Розенко
Ганна Софіщенко

Фінансовий супровід:

Жанна Белець
Світлана Тележинецька

Документальне забезпечення:

Галина Терещенко
Наталія Шрамко
Олена Шевченко

Адміністративний супровід:

Ігор Осадчий
Віталій Терновий
Петро Тарнавський
Віталій Грушко
Олександр Бутенко
Ігор Троценко
Юрій Мельничук
Дмитро Гашинов

Питання безпеки:

Сергій Сулима

ЇХНІ ҐРАТИ – СПРАВЖНІ.

**ЩОНАЙМЕНШЕ 98 ПОЛІТВ'ЯЗНІВ
УТРИМУЮТЬСЯ В РОСІЇ ТА ОКУПОВАНОМУ КРИМУ.**

**БІЛЬШЕ 120 ПОЛОНЕНИХ –
У ПІДВАЛАХ ОКУПОВАНОГО ДОНБАСУ.**

**24 УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНІ
МОРЯКИ В СІЗО «ЛЕФОРТОВО».**

**НАША СОЛІДАРНІСТЬ – МІЦНІША,
НІЖ РОСІЙСЬКІ ТЮРЬМИ.**

**ПРИЄДНУЙСЯ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ АКЦІЇ
#SAVEOLEGSENTSOV!**

#Save0legSentsov

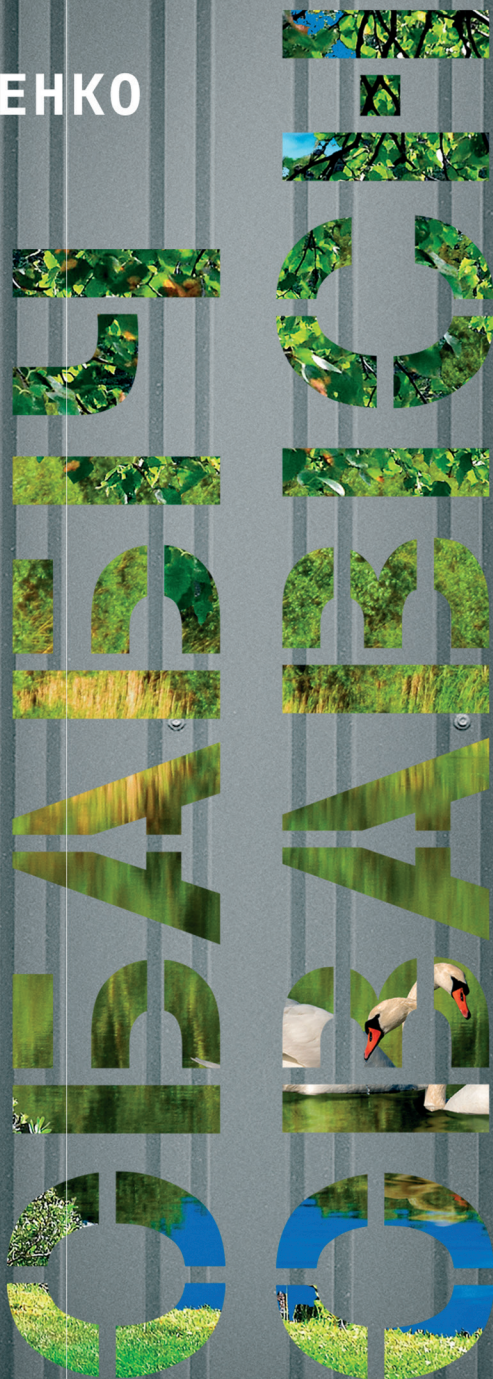
22. 05. 2019 —

ЄЖИ ОНУХ
ВІКТОР МАРУЩЕНКО
МАРК НЕВІЛЛ
САША КУРМАЗ

МІСТЕЦЬКИЙ
АРСЕНАЛ
MYSTETSKYI
ARSENAL

zois

Zentrum für Osteuropa-
und internationale Studien
Centre for East European
and International Studies

— 30. 06. 2019

ОРГАНІЗАТОР

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПАРТНЕР

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАРТНЕР

ПАРТНЕРИ

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

